

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 108/2005(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Ιουλίου, 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου διερευνά τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των άρθρων 29(1) και 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών 21(1), 21(4), 21(5), 21(6), 22(1) και 37(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.*

Άρθρο 29(2): *Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την*

πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Κανονισμός 21(1): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

Κανονισμός 21(4): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.*

Κανονισμός 21(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που ακολουθούν.*

Κανονισμός 21(6) : *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-*

(α) γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά.

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής.

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών.

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών.

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών.

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου

Κανονισμός 37(δ): *Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται... η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης.*

Κατόπιν σχετικής απόφασης, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **9.6.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης

Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1-15:

1. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**, κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν σκηνές βίας οι οποίες ενδέχεται να έχουν βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

Στην πρώτη σκηνή, δύο άντρες προβάλλουν τα όπλα τους σε κάποιο τρίτο και αναφέρονται σ' αυτόν λέγοντας: *«Ένα πτώμα είναι που θα πάει στον τάφο του»*. Στην ίδια σκηνή, αρχίζουν να αλληλοπυροβολούνται ενώ την ίδια ώρα, μια γυναίκα βρίσκεται έξω από την πόρτα τρομοκρατημένη μη γνωρίζοντας τι ακριβώς συμβαίνει μέσα.

Στη δεύτερη σκηνή, ένας από τους πρωταγωνιστές ζητά από κάποιον άλλο να σκοτώσει ένα άντρα τον οποίο έχουν ήδη πυροβολήσει και βρίσκεται πληγωμένος στο πάτωμα και εκτυλίσσεται μεταξύ τους ο εξής διάλογος:

- *Να καθαρίσεις τη γυναίκα του (του άντρα που βρίσκεται τραυματισμένος από τους πυροβολισμούς στο πάτωμα)*
- *Μα είναι έγκυος*
- *...άντε, να την σκοτώσεις*

Ο πληγωμένος άντρας λέει: *Μην πειράζετε την Αιμιλία σας παρακαλώ* και αμέσως μετά, φωνάζει *όχι, όχι*, οπότε και τον πυροβολούν εν ψυχρώ και τον σκοτώνουν.

2. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», το οποίο έφερε τη σήμανση (**K**) με την οποία κατατάσσεται στα προγράμματα τα οποία είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση. Το εν λόγω επεισόδιο, το οποίο και μεταδόθηκε εντός των πλαισίων της οικογενειακής ζώνης, περιείχε σκηνές βίας ακατάλληλες για ανηλίκους, για τις οποίες **ο σταθμός δεν εξασφάλισε με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές, κατά παράβαση του άρθρου 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν συνάδει με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη**

γλώσσα και στη συμπεριφορά, για τους οποίους οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ιδιαίτερα σε ότι αφορά προγράμματα, όπως το συγκεκριμένο επεισόδιο, τα οποία μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο περιείχε σκηνές βίας ακατάλληλες για ανηλίκους, παρόλο που έφερε τη σήμανση (**K**) με την οποία κατατάσσεται στα προγράμματα τα οποία είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση και μεταδόθηκε εντός των πλαισίων της οικογενειακής ζώνης. **Ο σταθμός δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο περιείχε σκηνές βίας ακατάλληλες για ανηλίκους. **Ο σταθμός δεν εξασφάλισε όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

7. Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» για το οποίο ο σταθμός έδωσε, πριν την έναρξη του επεισοδίου, την οπτική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» και την οπτική ένδειξη **(K)**. **Η προειδοποίηση που δόθηκε από το σταθμό δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου** λόγω του ότι, κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου μεταδόθηκαν σκηνές βίας ακατάλληλες για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)**.

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

8. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν σκηνές οι οποίες ενδέχεται να έχουν βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

Στην πρώτη σκηνή παρουσιάζεται ένας άντρας να κτυπά βίαια στο πρόσωπο μια γυναίκα και να της λέει μετά « *Τι έπαθες, αφού δεν άρχισα ακόμα!*»

Στη δεύτερη σκηνή παρουσιάζεται ένας άντρας να συνομιλεί με ένα απρόσωπο κουκουλοφόρο, ο οποίος συμβολίζει τον διάβολο. Σύμφωνα με το σενάριο της σειράς, ο συγκεκριμένος άντρας έχει στον οποίο έχει υποδουλωθεί στον διάβολο ο οποίος και τον διατάζει συχνά να σκοτώνει κόσμο.

Στη συγκεκριμένη σκηνή, ο διάβολος και ο άντρας αναφέρουν τα ακόλουθα:

- *Θα κάνω ότι μου ζητήσεις, θα γίνω υπηρέτης σου αλλά μην μ' αφήσεις να πειράζω τα παιδιά μου*

Ο άντρας βλέπει το συμβόλαιο που υπάρχει πάνω στο τραπέζι και ο διάβολος σχολιάζει:

- *Είναι το συμβόλαιο σου μαζί μου, πρέπει να είμαι σίγουρος, καταλαβαίνεις...*

Όταν ο άντρας σκύβει να υπογράψει ματώνει το χέρι του και ο διάβολος του λέει:

- *Υπόγραψε με το αίμα σου...πολύ ωραία, αν δεν το τηρήσεις θα σε σκοτώσω*

Ο άντρας το υπογράφει και ο διάβολος του λέει «πολύ ωραία» και εξαφανίζεται σαν να έχει εξατμιστεί. Όταν ο άντρας γυρίζει το κεφάλι προς τα πάνω, το βλέμμα του έχει αλλάξει, έχει πάρει ένα σατανικό ύφος.

Στην τρίτη σκηνή, ένας άντρας ρίχνει τη γυναίκα που είχε χειροδέσει στο κρεβάτι και της λύνει τα χέρια. Η γυναίκα τον φτύνει στο πρόσωπο και αυτός αρπάζει το πιστόλι για να την πυροβολήσει. Τότε, μπαίνει από το παράθυρο ένας κουκουλοφόρος και οι δύο άντρες αρχίζουν να τσακώνονται μέχρι που η γυναίκα χτυπά τον ένα στην πλάτη και τον ρίχνει στο έδαφος.

Στην τέταρτη σκηνή, ο άντρας που έχει παραδοθεί στο σατανά έχει δαιμονισμένο βλέμμα και απευθυνόμενος στον διάβολο λέει τα ακόλουθα:

- *Δεν θέλω να σκοτώσω την οικογένεια μου, σε μένα κάνε ότι θέλεις αλλά σ' αυτούς όχι, όχι.*

Κλείνει τα μάτια του και όταν τα ξανανοίγει, το βλέμμα του έχει επανέλθει στο φυσιολογικό ενώ ταυτόχρονα ακούγεται ένα σατανικό γέλιο.

Στην πέμπτη σκηνή, ο άντρας που έχει γίνει υποχείριο του σατανά, βλέπει ένα λυκόσκυλο και απευθύνεται προς αυτόν σαν να μιλά με τον ίδιο τον διάβολο, λέγοντας του τα «*απόψε θα σου φέρω τη ψυχή που θέλεις διάολε*».

9. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο έφερε τη σήμανση **(Κ)** με την οποία κατατάσσεται στα προγράμματα τα οποία είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση. Το εν λόγω επεισόδιο, το οποίο και μεταδόθηκε εντός των πλαισίων της οικογενειακής ζώνης, περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, για τις οποίες **ο σταθμός δεν εξασφάλισε με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές, κατά παράβαση του άρθρου 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

10. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

11. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν συνάδει με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη**

γλώσσα και στη συμπεριφορά, για τους οποίους οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ιδιαίτερα σε ότι αφορά προγράμματα, όπως το συγκεκριμένο επεισόδιο, τα οποία μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

12. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, παρόλο που έφερε τη σήμανση **(Κ)** με την οποία κατατάσσεται στα προγράμματα τα οποία είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση και μεταδόθηκε εντός των πλαισίων της οικογενειακής ζώνης. **Ο σταθμός δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

13. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους. **Ο σταθμός δεν εξασφάλισε όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

14. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» για το οποίο ο σταθμός έδωσε, πριν την έναρξη του επεισοδίου, την οπτική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» και την οπτική ένδειξη **(Κ)**. **Η προειδοποίηση που δόθηκε από το σταθμό δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου** λόγω του ότι, κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)**.

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

15. Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, το επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», το οποίο **μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, περιείχε σκηνές επίδειξης εξουκισμών και πνευματιστικών πρακτικών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα (τα οποία και συμπεριλαμβάνονται στα γεγονότα του υποστοιχείου 8 του παρόντος Πίνακα):

Στη μια σκηνή παρουσιάζεται ένας άντρας να συνομιλεί με ένα απρόσωπο κουκουλοφόρο ο οποίος συμβολίζει τον διάβολο. Σύμφωνα με το σενάριο της σειράς, ο συγκεκριμένος άντρας έχει στον οποίο έχει υποδουλωθεί στον διάβολο ο οποίος και τον διατάζει συχνά να σκοτώνει κόσμο. Στη συγκεκριμένη σκηνή, ο διάβολος και ο άντρας αναφέρουν τα ακόλουθα:

- *Θα κάνω ότι μου ζητήσεις, θα γίνω υπηρέτης σου αλλά μην μ' αφήσεις να πειράζω τα παιδιά μου*

Ο άντρας βλέπει το συμβόλαιο που υπάρχει πάνω στο τραπέζι και ο διάβολος σχολιάζει:

- *Είναι το συμβόλαιο σου μαζί μου, πρέπει να είμαι σίγουρος, καταλαβαίνεις...*

Όταν ο άντρας σκύβει να υπογράψει ματώνει το χέρι του και ο διάβολος του λέει:

- *Υπόγραψε με το αίμα σου...πολύ ωραία, αν δεν το τηρήσεις θα σε σκοτώσω*

Ο άντρας το υπογράφει και ο διάβολος του λέει «πολύ ωραία» και εξαφανίζεται σαν να έχει εξατμιστεί. Όταν ο άντρας γυρίζει το κεφάλι προς τα πάνω, το βλέμμα του έχει αλλάξει, έχει πάρει ένα σατανικό ύφος.

Στην άλλη σκηνή, ο άντρας που έχει παραδοθεί στο σατανά έχει δαιμονισμένο βλέμμα και απευθυνόμενος στον διάβολο λέει τα ακόλουθα:

- *Δεν θέλω να σκοτώσω την οικογένεια μου, σε μένα κάνε ότι θέλεις αλλά σ' αυτούς όχι, όχι.*

Κλείνει τα μάτια του και όταν τα ανοίγει το βλέμμα του έχει επανέλθει στο φυσιολογικό ενώ ταυτόχρονα ακούγεται ένα σατανικό γέλιο.

Στην τελευταία σκηνή, ο άντρας που έχει γίνει υποχείριο του σατανά, βλέπει ένα λυκόσκυλο και απευθύνεται προς αυτόν σαν να μιλά με τον ίδιο τον διάβολο, λέγοντας του τα «*απόψε θα σου φέρω τη ψυχή που θέλεις διάολε*».

Με επιστολή του ημερομ. **25.7.2005**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου, ανέφερε τα ακόλουθα:

Στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν καταγγελίες εναντίον του σταθμού καθόσον αφορά 2 επεισόδια της σειράς «Ιερό Πάθος». Το πρώτο επεισόδιο μεταδόθηκε στις 28/3/2005 μεταξύ

των ωρών 16.45 - 18.00 και το δεύτερο μεταδόθηκε στις 12/4/2005 μεταξύ των ωρών 16.45 - 18.00.

Οι καταγγελίες αφορούν ισχυριζόμενη παράβαση των άρθρων 29(1) και 29(2) του Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 και των κανονισμών 21(1), 21(4), 21(5), 21(6), 22(1), και 37(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000, ΚΔΠ10/2000 (Ο κανονισμός 37(δ) αφορά μόνο στο δεύτερο επεισόδιο).

Α) Εξέταση των ισχυριζόμενων παραβάσεων:

(Η πιο κάτω Υπεράσπιση αφορά και τα 2 επίδικα επεισόδια, με ιδιαίτερη αναφορά στο καθένα από αυτά όταν είναι απαραίτητο:)

1) Ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 29(1) του Νόμου 7(Ι)/98:

«Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Καταρχήν έχω να παρατηρήσω ότι το περιεχόμενο των επιδίκων επεισοδίων δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη λατινοαμερικάνικη σειρά ή ακόμα και ελληνική σειρά από αυτές που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Το πιο πάνω συγκριτικό κριτήριο το χρησιμοποιούμε για να δείξουμε το εξής: Για να στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου αυτού, πρέπει να αποδειχθεί από την Αρχή ότι όσα έχουν προβληθεί στα επίδικα επεισόδια ήταν ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.

Οι έννοιες αυτές είναι **αόριστες - αξιολογικές έννοιες** και πρέπει να ερμηνεύονται βάσει των συγχρόνων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας. Στη σημερινή εποχή η ωμή βία είναι καθημερινό φαινόμενο, μαστίζει την εποχή μας και δεν αφήνει κανένα ασυγκίνητο. Από την άλλη, κανένας δεν μένει ανήμερος του τι συμβαίνει τριγύρω του. Όλοι οι κοινωνοί, ακόμα και οι ανήλικοι, τα μικρά παιδιά, ζουν, βιώνουν και βλέπουν καθημερινά φαινόμενα βίας. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι η πολιτεία πρέπει να πάψει να επιδιώκει να προστατεύει τους ανηλίκους εφαρμόζοντας προληπτικά μέτρα, τα οποία στόχο θα έχουν την αποτροπή των ανηλίκων από την παρακολούθηση στην τηλεόραση αλλά και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας γενικότερα, φαινόμενων βίας. Το παραδεκτό όμως γεγονός ότι η σημερινή κοινωνία έχει αλλάξει άρδην, και οι ανήλικοι όχι μόνο μπορούν να αντικρύσουν οπουδήποτε φαινόμενα εξάρσης της βίας, αλλά έχουν και σε μεγάλο βαθμό εξοικειωθεί με αυτά, τείνει στο να αναγκάζει πια πολιτειακά όργανα και αρχές, όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, να λαμβάνουν υπόψη τους τη σύγχρονη πραγματικότητα και να ερμηνεύουν έννοιες όπως η πιο πάνω, βάσει ακριβώς των σύγχρονων αντιλήψεων.

Στα επίδικα επεισόδια έχουν προβληθεί όντως οι επίδικες σκηνές, αλλά εάν αυτές δεν απομονωθούν, εάν δεν κατακριθούν αποσπασματικά και αν το έργο ιδωθεί και κριθεί στο σύνολο του, τότε ένας αντικειμενικός κριτής θα μπορέσει με ευκολία να διαπιστώσει ότι τα επεισόδια είναι πλήρως συμμορφωμένα με τα δεδομένα της σημερινής πραγματικότητας. Όσον αφορά δε στο δεύτερο επίδικο επεισόδιο, οι συγκεκριμένες σκηνές μοιάζουν περισσότερο με σκηνές από παραμύθι, με ανθρώπους που τάχα πωλούν με συμβόλαιο την ψυχή τους στον σατανά!

Η αρχή οφείλει λοιπόν να ερμηνεύσει τις **αόριστες - αξιολογικές έννοιες** «σωματική βλάβη», «πνευματική βλάβη», «βλάβη στην ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων», βάσει των συγχρόνων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας. Δεσμεύεται δηλαδή να δώσει μια σύγχρονη και προσγειωμένη στην σημερινή πραγματικότητα ερμηνεία των πιο πάνω εννοιών, λαμβάνοντας υπόψη : α) ότι οι απομονωμένες από την Αρχή επίδικες σκηνές δεν μπορούν να βλάψουν κανένα, β) Δεν προβλήθηκε περισσότερη βία από

άλλα προγράμματα, αλλά και από την βία που είναι ορατή στην καθημερινή ζωή. Τα συγκριτικά αυτά κριτήρια πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη κατά την ερμηνεία των πιο πάνω αορίστων - αξιολογικών εννοιών.

Για όλους του πιο πάνω λόγους, καθίσταται αντιληπτό ότι οι επίδικες εκπομπές δεν θα μπορούσαν να βλάψουν ποτέ, με κανένα τρόπο και σε κανένα βαθμό τη σωματική, ή την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και Επομένως οι σχετικές κατηγορίες πρέπει να απορριφθούν ως ουσία αβάσιμες.

Η αρχή έχει το βάρος να αποδείξει το αντίθετο.

2) Ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 29(2) του Νόμου 7(ι)/ 98:

«Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που....»

- Από την διατύπωση του εδαφίου 2 του άρθρου 29 , προκύπτει ότι ένας σταθμός δεν μπορεί να παραβιάσει συγχρόνως και το εδάφιο 1 και το εδάφιο 2 του άρθρου 29 ! Η Αρχή οφείλει να επιλέξει σε ποια κατηγορία εντάσσεται η επίδικη σειρά και να κατηγορήσει το σταθμό είτε για παραβίαση του εδαφίου 1, είτε του εδαφίου 2. Καταχρηστικά διατυπώνονται κατηγορίες και για τα 2 εδάφια.
- Άνευ βλάβης των πιο πάνω , επαναλαμβάνουμε τους ισχυρισμούς μας που αναφέρονται στην πρώτη κατηγορία.

3) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(1) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα , ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας »

Είναι προφανές ότι ο κανονισμός 21(1) της ΚΔΠ 10/2000, δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παράβαση αυτού. Ο συγκεκριμένος κανονισμός δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση του άρθρου 41^A(1) του Νόμου 7(1)/98, όπου υπάρχει ειδική αναφορά σε διατάξεις, η παραβίαση των οποίων γεννά εξουσία στην Αρχή να επιβάλει κυρώσεις(αφού φυσικά ακολουθήσει πρώτα την νόμιμη προβλεπόμενη διαδικασία εξετάσεως παραβάσεων).

Σε περίπτωση που δεν αναφέρεται ρητά στον Νόμο ότι παράβαση συγκεκριμένου άρθρου μπορεί να επιφέρει κύρωση σε σταθμό , τότε αδίκημα από σταθμό θα στοιχειοθετείτο μόνο στην περίπτωση που προκύπτει ρητά από συγκεκριμένη διάταξη , ότι αυτή ενέχει απαγορευτικό κανόνα.

Εν προκειμένω, από την γραμματική διατύπωση του κανονισμού 21(1), δεν φαίνεται να υπάρχει απαγορευτικός χαρακτήρας. Ο χαρακτήρας της διατάξεως είναι παραινετικός, όχι απαγορευτικός: «Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα», δεν αναγράφεται όπως σε άλλα άρθρα ότι πχ « οι σταθμοί πρέπει να λαμβάνουν μέτρα», ή «υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα», ή «απαγορεύεται να μην λαμβάνουν τα εξής μέτρα».

Εάν λοιπόν η Αρχή κρίνει ένοχο το σταθμό για παραβίαση του κανονισμού 21(4), τότε θα παραβιασθεί η αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege*.

Το «*lege*» στην αρχή αυτή, εξειδικεύεται ως *lege scripta, stricta, certa et praevia*. Η αρχή αυτή λοιπόν εξασφαλίζει στον πολίτη (και στον διοικούμενο ειδικότερα όταν βρίσκεται αντιμέτωπος με την πιθανότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων), ότι δεν πρόκειται να κριθεί ένοχος και να καταδικαστεί για παραβίαση νόμου που δεν υπήρχε κατά την τέλεση

μιας πράξης, που κρίθηκε μεταγενέστερα κρίθηκε αξιόποινη(*praevia*), ούτε βάσει νόμου που δεν είναι γραπτός (*scripta*),ορισμένος (*stricta*), και βέβαιος (*certa*). Εν προκειμένω λοιπόν σε ενδεχόμενη καταδίκη του σταθμού, θα παραβιαζόταν η

θεμελιώδης αυτή αρχή (την οποία κατοχυρώνει τόσο το Σύνταγμα στο άρθρο 12(1) όσο και η ΕΣΔΑ στο άρθρο 7) δια το λόγο ότι ο νόμος δεν είναι ορισμένος και βέβαιος (*stricta et certa*).

Και επεξηγώ , επαναλαμβάνοντας τις θέσεις μου που αναφέρονται πιο πάνω: Δεν υπάρχει ρητή, ορισμένη και βέβαιη απαγόρευση στον κανονισμό 21(1).

Υποστηρίζουμε λοιπόν ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από μη τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς σταθμού σε σχέση με τον κανονισμό 21(1) και επομένως η δεύτερη κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέση μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι η τηλεοπτική σειρά «Ιερό Πάθος» ευρίσκεται σε ποιοτικό επίπεδο που συνάδει με την κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και της πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας καθώς πρόκειται για ένα έργο που διακρίνεται για την σκηνοθεσία του, την πολυπλοκότητα και την ευρηματικότητα του σεναρίου του και των ψηλών νοημάτων τα οποία εντοπίζονται μόνο εφόσον το έργο ιδωθεί στο σύνολο του και δεν κατατεμαχίζεται στα επιμέρους επεισόδια του. Η αρχή (αφού προσδώσει πρώτα σαφές περιεχόμενο στις αόριστες - αξιολογικές έννοιες κοινωνική αποστολή, ποιοτικό επίπεδο) , έχει το βάρος να αποδείξει το αντίθετο.

4) Ισχυριζόμενη παράβαση του κανονισμού 21(4) της ΚΑΠ10/2000:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι».

Καταρχήν θέση μας είναι ότι **ούτε ο κανονισμός 21(4) της ΚΔΠ10/2000, ενέχει απαγορευτικό κανόνα** οπότε στην περίπτωση αυτή **μπορεί η Αρχή να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παράβαση αυτού**. Ο συγκεκριμένος κανονισμός δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση του άρθρου 41^A (1) του Νόμου 7(1)/98 , όπου αναφέρονται ειδικά διατάξεις, η παράβαση των οποίων γεννά εξουσία στην Αρχή να επιβάλει κυρώσεις(αφού φυσικά ακολουθήσει πρώτα την νόμιμη προβλεπόμενη διαδικασία εξετάσεως παραβάσεων).

Σε περίπτωση που δεν αναφέρεται ρητά στον Νόμο ότι παράβαση συγκεκριμένου άρθρου μπορεί να επιφέρει κύρωση σε σταθμό, τότε αδίκημα από σταθμό θα στοιχειοθετείτο μόνο στην περίπτωση που προκύπτει ρητά από συγκεκριμένη διάταξη , ότι αυτή ενέχει απαγορευτικό κανόνα.

Εν προκειμένω, από την γραμματική διατύπωση του κανονισμού 21(4), δεν φαίνεται να υπάρχει απαγορευτικός χαρακτήρας. Ο χαρακτήρας της διατάξεως είναι παραινετικός, όχι απαγορευτικός: «Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα», δεν αναγράφεται όπως σε άλλα άρθρα ότι πχ « οι σταθμοί πρέπει να λαμβάνουν μέτρα», ή «υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα», ή «απαγορεύεται να μην λαμβάνουν τα εξής μέτρα».

Εάν λοιπόν η Αρχή κρίνει ένοχο το σταθμό για παράβαση του κανονισμού 21(4), τότε θα παραβιασθεί η ως άνω αναφερόμενη αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege*, όπως αυτή έχει αναλυθεί πιο πάνω.

Υποστηρίζουμε λοιπόν ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από μη τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς σταθμού σε σχέση με τον κανονισμό 21(4).

Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέση μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι και τα 2 επίδικα επεισόδια συνάδουν με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά.

Η Αρχή έχει το βάρος να αναλύσει με λεπτομέρεια και σαφήνεια το περιεχόμενο των γενικά παραδεκτών αυτών κανόνων και να αποδείξει περαιτέρω ότι στην προκειμένη περίπτωση επίδικες φράσεις και επίδικοι διάλογοι δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς. Σε καμία περίπτωση, σε κανένα από τα επίδικα επεισόδια δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε έκφραση, οποιοδήποτε λεκτικό το οποίο να είναι π.χ. υβριστικό, ώστε να μην είναι ευπρεπές και καλαίσθητο.

Επομένως κατ' ουδένα τρόπο δεν συντρέχει παράβαση της διάταξης αυτής και η πρώτη κατηγορία είναι **και απαράδεκτη και νόμω και ουσία αβάσιμη.**

5) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(5) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν».

Με κανένα τρόπο δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί παράβαση αυτού του κανονισμού για τον εξής απλούστατο λόγο:

Με τον κανονισμό αυτό ο Νομοθέτης θέλει να υποχρεώσει τους σταθμούς να ενημερώνουν με οποιονδήποτε τρόπο τους τηλεθεατές για το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

Με τον όρο «περιεχόμενο» εννοείται προφανώς, το είδος του προγράμματος (κατά πόσον πρόκειται π.χ. για ενημερωτική εκπομπή, για ντοκιμαντέρ, για τηλεοπτικό έργο για διαφήμιση κτλ) και εφόσον πρόκειται για τηλεοπτικό έργο, όπως εν προκειμένω, εννοείται η υπόθεση του έργου αυτού, δηλαδή με ποιο περίπου θέμα καταπιάνεται το σενάριο του έργου.

Σκοπός δηλαδή του Νομοθέτη είναι να καθίστανται ενήμεροι οι τηλεθεατές για το τι πρόκειται να προβληθεί, ώστε να έχουν την ευχέρεια να προεπιλέξουν εάν θα παρακολουθήσουν το συγκεκριμένο πρόγραμμα ή όχι, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να χάνουν την ώρα τους, αρχίζοντας να παρακολουθούν προγράμματα που δεν θα επρόκειτο να παρακολουθήσουν ποτέ, εάν εκ των προτέρων γνώριζαν ότι το περιεχόμενο τους δεν είναι της αρεσκείας τους.

Σκοπός επίσης του Νομοθέτη, είναι να διασφαλίσει ότι οι σταθμοί δεν θα παραπλανούν το κοινό παραπληροφώντας το για το είδος και το θέμα των προγραμμάτων, στην προσπάθειά τους να πείσουν το κοινό να παρακολουθήσει ένα πρόγραμμα και έτσι να ανεβάσουν τα ποσοστά ακροαματικότητας του σταθμού.

Συστηματική ερμηνεία του Νόμου 7(1)/98 καταδεικνύει ότι, εάν ο Νομοθέτης ήθελε με τον συγκεκριμένο κανονισμό να αναγκάσει τους σταθμούς να προστατεύσει συγκεκριμένες κατηγορίες ατόμων, τότε δεν θα ήταν ανάγκη να παραθέσει αναλυτικά σωρεία άλλων διατάξεων που έχουν τον ίδιο σκοπό, όπως είναι ο κανονισμός 22 για τα προειδοποιητικά σήματα και ο κανονισμός 32 για την προστασία ανηλίκων. Άσχετες λοιπόν με τον υπό εξέταση κανονισμό είναι και οι λεπτομέρειες κατηγορίας που παρατίθενται καθώς σε αυτές υπάρχει και ο ισχυρισμός ότι λανθασμένα το επεισόδιο έφερε την ένδειξη (K): Για τις ενδείξεις βάσει των οποίων κατατάσσονται οι ταινίες, υπάρχει ξεχωριστός κανονισμός(22).

Θέση μας είναι ότι ο σταθμός διασφάλισε με κάθε δυνατό τρόπο ότι οι τηλεθεατές θα ήταν ενήμεροι και για το είδος του συγκεκριμένου προγράμματος και για την υπόθεση του έργου

και ειδικότερα την υπόθεση του συγκεκριμένου επεισοδίου, τόσο με τις διαφημίσεις του έργου αυτού από τον ίδιο το σταθμό, όσο και από την περίληψη του κάθε επεισοδίου που αποστέλλεται εβδομαδιαίως στα διάφορα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά.

Επομένως, η τρίτη αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως νόμοω αλλά και ως ουσία αβάσιμη.

6) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(6) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών».

Καταρχήν έχω να παρατηρήσω ότι **ούτε αυτός ο κανονισμός ενέχει απαγορευτικό κανόνα.** Ο χαρακτήρας της διατάξεως είναι παραινετικός, όχι απαγορευτικός: «οι σταθμοί εξασφαλίζουν», δεν αναγράφεται όπως σε άλλα άρθρα ότι πχ «οι σταθμοί πρέπει να εξασφαλίζουν», ή «υποχρεούνται να εξασφαλίζουν», ή «απαγορεύεται να μην εξασφαλίζουν».

Εάν λοιπόν η Αρχή κρίνει ένοχο το σταθμό για παραβίαση του κανονισμού 22(1), τότε θα παραβιασθεί η ως άνω αναφερόμενη αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege*, για τους λόγους που ανέφερα στην τρίτη και τέταρτη κατηγορία.

Υποστηρίζουμε λοιπόν ότι και σε σχέση με τον κανονισμό 21(6), δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από μη τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς σταθμού.

Άνευ βλάβης των πιο πάνω, θέση μας είναι ότι το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν περιείχε οποιαδήποτε σκηνή η οποία να μην ήταν «κατάλληλη» για παρακολούθηση από οποιαδήποτε κατηγορία τηλεθεατών.

Το πρώτο επίδικο επεισόδιο δεν περιλάμβανε σκηνές υπερβολικής βίας ούτε σκηνές πιο βίαιες από άλλες σειρές που μεταδίδονται στην οικογενειακή ζώνη., ενώ στο δεύτερο επίδικο επεισόδιο, οι συγκεκριμένες σκηνές μοιάζουν περισσότερο με σκηνές από παραμύθι, με ανθρώπους που τάχα πωλούν με συμβόλαιο την ψυχή τους στον σατανά!

Το πιο πάνω συγκριτικό κριτήριο το χρησιμοποιούμε για να δείξουμε το εξής: Η κρίσιμη **αόριστη - αξιολογική έννοια «κατάλληλα»**, πρέπει να ερμηνεύεται βάσει των συγχρόνων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας. Στη σημερινή εποχή η ωμή βία είναι καθημερινό φαινόμενο, μαστίζει την εποχή μας και δεν αφήνει κανένα ασυγκίνητο. Από την άλλη, κανένας δεν μένει ανήμερος του τι συμβαίνει τριγύρω του. Όλοι οι κοινωνοί, ακόμα και άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών, ζουν, βιώνουν και βλέπουν καθημερινά φαινόμενα βίας. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι η πολιτεία πρέπει να πάψει να επιδιώκει να προστατεύει τους ανήλικους εφαρμόζοντας προληπτικά μέτρα, τα οποία στόχο θα έχουν την αποτροπή των ανήλικων από την παρακολούθηση στην τηλεόραση αλλά και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας γενικότερα, φαινομένων βίας. Το παραδεκτό όμως γεγονός ότι η σημερινή κοινωνία έχει αλλάξει άρδην, και οι ανήλικοι όχι μόνο μπορούν να αντικρύσουν οπουδήποτε φαινόμενα έξαρσης της βίας, αλλά έχουν και σε μεγάλο βαθμό εξοικειωθεί με αυτά, τείνει στο να αναγκάζει πια πολιτειακά όργανα και αρχές, όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, να λαμβάνουν υπόψη τους τη σύγχρονη πραγματικότητα και να ερμηνεύουν έννοιες όπως η πιο πάνω, βάσει ακριβώς των σύγχρονων αντιλήψεων.

Στα επίδικα επεισόδια έχουν προβληθεί όντως οι επίδικες σκηνές, αλλά αν κάποιος παρακολουθήσει το καθένα από τα 2 επεισόδια από την αρχή μέχρι το τέλος, και δεν απομονώσει τις επίδικες σκηνές και τους επίδικους διάλογους, εύκολα μπορεί να καταλάβει ότι στο τέλος της ημέρας, ο τηλεθεατής δεν νιώθει εκείνο το δυσάρεστο συναίσθημα που θα ένιωθε αν παρακολουθούσε σκηνές ωμής βίας, αλλά του μένει ακριβώς η εντύπωση ότι πρόκειται απλά για ψεύτικες σκηνές μιας κατά τα άλλα ευχάριστης σαπουνόπερας. Το βέβαιο είναι ότι ακόμα και μικρά παιδιά έχουν δει πολύ χειρότερες σκηνές βίας στην ζωή και στην τηλεόραση(ακόμα και εντός οικογενειακής ζώνης, ακόμα και σε παιδικά προγράμματα και κινούμενα σχέδια), τόσο πραγματικές όσο και αληθοφανείς, (σε αντίθεση με τις επίδικες οι οποίες εύκολα μπορεί να

διαγνώσει κάποιος ότι είναι ψεύτικες), και επομένως, βάσει ακριβώς των συγχρόνων αντιλήψεων κανένας δεν μπορεί να πει ότι προγράμματα σαν τα επίδικα επεισόδια της επίδικης σειράς δεν είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.

Η αρχή έχει το βάρος να αποδείξει το αντίθετο.

Η απομόνωση μιας σκηνής απομονώνει την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου από την κοινωνία και την αντικειμενική κρίση.

Τέλος να αναφέρουμε και το εξής αξιοσημείωτο: ο κανονισμός 21(6), αναφέρεται σε «κατάλληλα προγράμματα», ενώ στις λεπτομέρειες κατηγορίας που παρατίθενται στην 6^η κατηγορία (και σε αντίθεση με την 13^η κατηγορία), φαίνεται ότι η Αρχή καταγγέλλει τελικώς το σταθμό για μη «κατάλληλες σκηνές». Είναι προφανές ότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από το σταθμό, από την στιγμή που η αρχή **διαβάζει λάθος το κανονισμό** και βάζοντας σε αυτόν διαφορετικά, λανθασμένα συστατικά στοιχεία. Από το ουσιαστικότατο αυτό «λάθος» της Αρχής, τεκμηριώνεται και η πιο πάνω θέση μας, ότι για να στοιχειοθετηθεί παραβίαση του εν λόγω κανονισμού από το σταθμό, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι το **πρόγραμμα** (δηλαδή το συγκεκριμένο επεισόδιο) **στην ολότητα του** δεν ήταν κατάλληλο και **όχι οι συγκεκριμένες σκηνές**. Και θέση μας εξακολουθεί να είναι ότι εάν οποιοσδήποτε δει όλο το επεισόδιο και δεν απομονώσει τις επίδικες αυτές σκηνές, στο τέλος της ημέρας, δεν θα νιώσει εκείνο το δυσάρεστο συναίσθημα που θα ένιωθε αν παρακολουθούσε σκηνές ωμής βίας, αλλά του μένει ακριβώς η ευχάριστη εντύπωση που αφήνει μια ευχάριστη σαπουνόπερα.

Όλα τα πιο πάνω καταδεικνύουν ότι η κατηγορία αυτή είναι και απαράδεκτη και νόμω και ουσία αβάσιμη.

7) Ισχυριζόμενη παράβαση του κανονισμού 22(1) της ΚΔΠ 10/2000:

«Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός.

Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές -

- (α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά"
- (β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·
- (γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:
 - (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση ·
 - (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών
 - (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών
 - (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών
 - (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

Ισχύουν εν προκειμένω όσα έχω αναφέρει σε σχέση με την τρίτη, τέταρτη και έκτη κατηγορία. Ο κανονισμός 22(1) της ΚΔΠ10/2000, δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παράβαση αυτού. Ούτε ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση του άρθρου 41^A (1) του Νόμου 7(1)/98, όπου αναφέρονται ειδικά διατάξεις, η παράβαση των οποίων γεννά εξουσία στην Αρχή να επιβάλει κυρώσεις, αφού φυσικά ακολουθήσει πρώτα την νόμιμη προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων.

Σε περίπτωση που δεν αναφέρεται ρητά στον Νόμο ότι παράβαση συγκεκριμένου άρθρου μπορεί να επιφέρει κύρωση σε σταθμό, τότε αδίκημα από σταθμό θα στοιχειοθετείτο μόνο στην περίπτωση που προκύπτει ρητά από συγκεκριμένη διάταξη, ότι αυτή ενέχει απαγορευτικό κανόνα.

Εν προκειμένω, από την γραμματική διατύπωση του κανονισμού 22(1), δεν φαίνεται να υπάρχει απαγορευτικός χαρακτήρας. Ο χαρακτήρας της διατάξεως είναι παραινετικός, όχι απαγορευτικός: «δίδονται προειδοποιήσεις», δεν αναγράφεται όπως σε άλλα άρθρα ότι π.χ. «οι σταθμοί πρέπει δίδουν προειδοποιήσεις», ή «υποχρεούνται να δίδουν προειδοποιήσεις», ή «απαγορεύεται να μην δίδουν προειδοποιήσεις».

Εάν λοιπόν η Αρχή κρίνει ένοχο το σταθμό για παραβίαση του κανονισμού 22(1), τότε θα παραβιασθεί η ως άνω αναφερόμενη αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege*, για τους λόγους που ανέφερα διεξοδικά πιο πάνω.

Υποστηρίζουμε και πάλι λοιπόν ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από μη τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς σταθμού σε σχέση με τον κανονισμό 22(1).

Άνευ βλάβης των πιο πάνω, είναι η θέση μας ότι ούτως ή άλλως η επίδικη εκπομπή ήταν κατάλληλη για γενική παρακολούθηση, για όλους τους λόγους στους οποίους έχω αναφερθεί πιο πάνω, και ειδικότερα στην 6^η κατηγορία (όπου και γίνεται ερμηνεία την έννοιας «κατάλληλη»).

Επομένως κατ' ουδένα τρόπο δεν συντρέχει παραβίαση της διάταξης αυτής και η τρίτη κατηγορία είναι **και απαράδεκτη και νόμω και ουσία αβάσιμη**.

8) Ισχυριζόμενη παράβαση του κανονισμού 37(δ) της ΚΑΠ 10/2000: Η κατηγορία αυτή αφορά μόνο το δεύτερο επίδικο επεισόδιο

«Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται.... Η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα **εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών**. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης».

Το περιεχόμενο των επίδικων σκηνών που παρατίθεται στις λεπτομέρειες της κατηγορίας αυτής, δεν έχουν απολύτως καμία σχέση με τον επίδικο κανονισμό Στο επίδικο επεισόδιο δεν έχει επιδειχθεί εξορκισμός ή πνευματιστική πρακτική :

«Εξορκισμός» σύμφωνα με τον **Γ. Μπαμπινιώτη** είναι:

1. η αποπομπή δαιμονικού πνεύματος με αποτρεπτικές ευχές ή και τελετές
2. η ειδική εκκλησιαστική πράξη που αποσκοπεί μέσω της ανάγνωσης ευχών στο να απομακρύνει την αρνητική επήρεια πονηρών πνευμάτων
3. η ευχή με την οποία απομακρύνεται το δαιμονικό πνεύμα.

Καθίσταται αντιληπτό λοιπόν ότι δεν έχει επιδειχθεί εξορκισμός στο επίδικο επεισόδιο!

Οι συγκεκριμένες σκηνές μοιάζουν περισσότερο με σκηνές από παραμύθι, με ανθρώπους που τάχα πωλούν με συμβόλαιο την ψυχή τους στον σατανά!

«Πνευματισμός» σύμφωνα με τον **Γ. Μπαμπινιώτη** είναι η παραψυχολογική θεωρία και πρακτική, σύμφωνα με την οποία οι ψυχές των νεκρών επικοινωνούν με τους ζωντανούς μέσω φυσικών προσώπων (μέντιουμ) ή φαινομένων («σημάδια») - πνευματιστής, πνευματίστρια, **πνευματιστικός, πνευματιστικά**

Καθίσταται αντιληπτό ότι καμία πνευματιστική πρακτική δεν έχει επιδειχθεί στο επίδικο επεισόδιο! Οι συγκεκριμένες σκηνές μοιάζουν περισσότερο με σκηνές από παραμύθι, με ανθρώπους που τάχα πωλούν με συμβόλαιο την ψυχή τους στον σατανά!

Ο Σταθμός θα εκπροσωπηθεί κατά την εξέταση.

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **28.3.2008** κάλεσε το σταθμό να εμφανιστεί ενώπιον της στη συνεδρία της την **Τετάρτη 9.4.2008** στις **16:15** για ακρόαση των καταγγελιών που διατυπώθηκαν εναντίον του.

Με επιστολή του ημερομ. **28.3.2008** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Παπαφιλίππου, ανέφερε τα εξής, που αφορούν στην παρούσα υπόθεση (Αρ. Φακ. 108/2005(1)) και στην υπόθεση με Αρ. Φακ. 212/2005(1)):

Σχετική είναι η σημερινή σας επιστολή με την οποία μας πληροφορείτε ότι οι πιο πάνω υποθέσεις ορίσθηκαν στις 9/4/2008.

Εφόσον οι φάκελοι είναι ώριμοι, παρακαλώ να μας ορίσετε ημερομηνία για επιθεώρηση των διοικητικών φακέλων και παράδοση των πορισμάτων του ερευνώντος λειτουργού. Με τη παραλαβή των εγγράφων θα χρειαστούμε 15-20 μέρες για την μελέτη των φακέλων και προετοιμασία της μαρτυρίας που θα προσαγάγουμε.

Με επιστολή της ημερομ. **2.4.2008**, η Αρχή ενημέρωσε τον σταθμό ότι έκανε δεκτό το αίτημα του για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της παρούσας υπόθεσης, και κάλεσε εκπρόσωπο του να εμφανιστεί στις **4.4.2008** και ώρα **12:00** για πραγματοποίηση της επιθεώρησης.

Περαιτέρω, με επιστολή της ημερομ. **3.4.2008**, η Αρχή ενημέρωσε το σταθμό ότι έχει κάνει δεκτό το αίτημα του για αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης η οποία είχε ορισθεί στις 9.4.2008.

Στις **4.4.2008**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβη σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπό αναφορά υπόθεσης.

Σε επιστολή του ημερομ. **7.4.2008** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

A) Σχετικά Γεγονότα της παρούσας υπόθεσης:

1. Την 1/6/2005, στη συνεδρία της υπ' αρ. 25/2005, η Αρχή έκρινε το σταθμό εκ πρώτης όψεως ένοχο. Στην εν λόγω συνεδρία, συμμετείχε και το μέλος της Αρχής, κ. Νίκος Παπαμιχαήλ.
2. Την 9/6/2005 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό τις επίδικες καταγγελίες.
3. Την 25/7/2005, ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή τις πρώτες του νομικές θέσεις οι οποίες κατεδείκνυαν ότι οι εναντίον του κατηγορίες έπρεπε να απορριφθούν ως απαράδεκτες και αβάσιμες.
4. Η ως άνω επιστολή του σταθμού έχει μείνει αναπάντητη και δεν προκύπτει από το διοικητικό φάκελο να έχει εξετασθεί από την Αρχή.
5. Στις 28/3/2008, 3 σχεδόν χρόνια μετά από την ως άνω αναφερόμενη επιστολή του σταθμού, η Αρχή ειδοποίησε με επιστολή το σταθμό ότι η υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση
6. Ως εκ τούτου, με επιστολή του ημερομ. 28/3/2008, ο σταθμός ζήτησε από την Αρχή να λάβει γνώση του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου.
7. Ο σταθμό επιθεώρησε, διά του εκπροσώπου του, τον διοικητικό φάκελο, την 4/4/2008.
8. Σε χρόνο μεταγενέστερο της συνεδρίας της Αρχής υπ' αρ. 25/2005, το μέλος της Αρχής κ. Παπαμιχαήλ, παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κ. Μιχαηλίδη.

B) Προδικαστικές ενστάσεις:

Άνευ βλάβης των νομικών εισηγήσεων που έχει υποβάλει ο σταθμός με επιστολή του ημερομ. 25/7/2005, υποβάλλουμε επιπροσθέτως με την παρούσα τις εξής προδικαστικές ενστάσεις, οι οποίες προέκυψαν από την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου.

1. Παραίτηση κ. Παπαμιχαήλ:

Όπως προκύπτει από τα γεγονότα που αναφέρουμε πιο πάνω, προτού παραιτηθεί και αντικατασταθεί, ο κ. Παπαμιχαήλ συμμετείχε στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 1/6/2005 και υπ'αρ. 25/2005.

Προκύπτουν λοιπόν τα ακόλουθα:

Η εξέταση του πορίσματος, η αξιολόγηση των συγκεντρωθέντων στοιχείων, η αξιολόγηση του νομικού και πραγματικού υλικού και η κρίση για εκ πρώτης όψεως ενοχή του σταθμού, έγιναν λαμβανομένης υπόψη της κρίσης του κ. Παπαμιχαήλ προς διαμόρφωση της συλλογικής κρίσης. Επομένως, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τα της δράσης των συλλογικών οργάνων και ειδικότερα τα περί της νόμιμης συγκρότησης – νόμιμης σύνθεσης – νόμιμης λειτουργίας, δεν είναι επιτρεπτό να προχωρήσει η διαδικασία, εφόσον αυτή στηρίζεται στην προπαρασκευαστική απόφαση της Αρχής ημερ. 1/6/2005 και υπ.αρ. 25/2005.

*Η παρουσία του κ. Παπαμιχαήλ στην πιο πάνω συνεδρία της Αρχής, εδημιούργησε / εσωματοποίησε το όργανο. Αυτό το όργανο που διαχειρίστηκε την υπόθεση και κατέληξε στην κρίσιμη προπαρασκευαστική απόφαση για εκ πρώτης όψεως ενοχή, αξιολογώντας το πραγματικό υλικό, δεν υπάρχει πλέον. Επομένως, η Αρχή πλέον ενεργεί *cum officio functus*.*

Η Αρχή με τη νέα πράξη συγκρότησης, είναι νέο, διαφορετικής σύνθεσης συλλογικό όργανο και επομένως δεν είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για συνέχιση διαδικασίας, ώστε οι κρίσεις

της προηγούμενης σύνθεσης να μετατρέπονται σε κρίσεις τη άλλης. Το νέο όργανο με το διορισμό του κ. Μιχαηλίδη, δεν μπορεί να λειτουργήσει σε ημιτελή υπόθεση.

Οι πιο πάνω αρχές έχουν χαραχθεί από καιρό από την Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου. Παραπέμπουμε ενδεικτικά στην υπόθεση «*The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yannis Safirides, Revisional Jurisdiction Appeal No.332, (1985) 3 CLR, 163*» και στην υπόθεση 655/2003, Βραχίμης Χατζηχάννας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ, απόφαση ημερ. 15/7/2004.

2. Παράβαση Διαδικασίας:

Όπως προκύπτει τόσο από το σημείωμα της ερευνώσας λειτουργού ημερομ. 25/5/2005, όσο και από την επιστολή της Αρχής ημερομ. 9/6/2005, η παρούσα υπόθεση άρχισε κατόπιν υποβολής παραπόνου.

Σύμφωνα με τον Καν. 41(1) της Κ.Δ.Π 10/2000, η «Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σε αυτή:

(α) για άδικη μεταχείριση από σταθμούς σε ενημερωτικά ή ψυχαγωγικά προγράμματα

(β) για παραβίαση της ιδιωτικής ζωής με την προβολή υλικού που περιέχεται σε τέτοια προγράμματα

(γ) για την μετάδοση, κατά παράβαση του Νόμου και των Κανονισμών, σεξουαλικής δραστηριότητας ή υπερβολικής και αδικαιολόγητης βίας σε ενημερωτικά ή ψυχαγωγικά και άλλα προγράμματα

(δ) για αδυναμία του τηλεοπτικού σταθμού να διατηρήσει αποδεκτά για το κοινό επίπεδα αξιοπρέπειας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών

(ε) για παρεμβολές ραδιοκυμάτων και για οποιαδήποτε άλλα προβλήματα σχετικά με τη μετάδοση σήματος».

Η πιο πάνω απαρίθμηση του Κανονισμού είναι αυστηρή και επομένως η αρμοδιότητα της Αρχής εξαντλείται μόνο στις πιο πάνω περιπτώσεις.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο σταθμός αντιμετωπίζει κατηγορίες οι οποίες αφορούν ισχυρισμούς ότι οι επίδικες εκπομπές δεν ήταν κατάλληλες για ανήλικους και ότι δεν τηρήθηκαν οι κανόνες της καλαισθησίας στη γλώσσα. Καθίσταται αντιληπτό, ότι η παρούσα υπόθεση δεν εντάσσεται στην αυστηρώς απαριθμούμενη περιπτωσιολογία του Καν. 41(1) της ΚΔΠ 10/2000 και επομένως η Αρχή δεν μπορούσε να εξετάσει την υπόθεση κατόπιν υποβολής παραπόνου.

3. Παράβαση της Αρχής της καλής πίστης – διαρρέυσας χρόνος:

Είναι η θέση μας ότι εν προκειμένω η Αρχή ενήργησε κατά παράβαση της Αρχής της Καλής Πίστης και επομένως κατά παράβαση νόμου, εφόσον η αρχή της καλής πίστης βρίσκεται κωδικοποιημένη και στο άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99. Και επεξηγούμε:

Η Αρχή της καλής πίστης, είναι μια από τις αρχές οι οποίες συνθέτουν την Αρχή της Χρηστής Διοίκησης. Άλλωστε και το άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99, περιλαμβάνεται στο Μέρος Χ του Νόμου το οποίο φέρει τον τίτλο «ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ».

Σύμφωνα με το άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99 λοιπόν, «Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».

Σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος ΙΙ, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162), η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων. Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή

στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου, η αρχή αυτή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου

Από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, προκύπτει ότι πίσω από το σύνολο των ενεργειών της Αρχής, κρύβεται μια ασυνέπεια και μια κακοπιστία οι οποίες εκδηλώθηκαν, εξωτερικεύτηκαν και εξαιτίας αυτών ο σταθμός υπέστη ταλαιπωρία. Στις 25/7/2005, ο σταθμός απέστειλε στην Αρχή τις πρώτες του νομικές θέσεις οι οποίες καταδείκνυαν ότι οι εναντίον του κατηγορίες έπρεπε να απορριφθούν ως απαράδεκτες και αβάσιμες. Η εν λόγω επιστολή του σταθμού έχει μείνει αναπάντητη και δεν προκύπτει από το διοικητικό φάκελο να έχει εξετασθεί από την Αρχή. Στις 28/3/2008, 3 δηλαδή σχεδόν χρόνια μετά από την ως άνω αναφερόμενη επιστολή του σταθμού, η Αρχή ειδοποίησε με επιστολή το σταθμό ότι η υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση,

Η Αρχή δεν είχε κανένα απολύτως λόγο να καθυστερήσει τόσο πολύ να ορίσει την υπόθεση για ακρόαση, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η επιστολή του σταθμού ημερομ. 25/7/2005 έμεινε αναπάντητη και έκτοτε, καμία γενικά τοποθέτηση της Αρχής δεν έλαβε ο σταθμός. Η εν λόγω καθυστέρηση, δημιούργησε στο σταθμό την καλόπιστη πεποίθηση ότι η Αρχή, μετά που εξέτασε τις νομικές εισηγήσεις του σταθμού, δεν προτίθετο να προχωρήσει περαιτέρω τη διαδικασία και απάλλαξε το σταθμό. Την εμπιστοσύνη αυτή ήρθε να ανατρέψει η τόσο αργοπορημένη ειδοποίηση για ορισμό ακρόασης. Η σε τόσο μεγάλο βαθμό καθυστέρηση κοινοποίησης στο σταθμό των προθέσεων της Αρχής, στην ουσία ναρκοθετεί την ορθή λειτουργία του σταθμού και των τηλεοπτικών δρώμενων που η καθ' ής πρέπει να διαφυλάττει.

Για όλους αυτούς τους λόγους, υποβάλλουμε ότι η Αρχή ενήργησε κατά τρόπο ασυνεπή και με κακοπιστία και επομένως κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης και επομένως οφείλει να τερματίσει την εξέταση της παρούσας υπόθεσης.

Περαιτέρω εισηγούμαστε ότι ο διαρρέυσας χρόνος είναι λόγος διακοπής της δίωξης σε πειθαρχικές διαδικασίες, όπως η παρούσα.

Γ) Αίτημα για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες:

Μετά από μελέτη του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου, διαπιστώθηκε ότι αυτός είναι ελλιπής και/ ή προκύπτουν αρκετές ασάφειες και ερωτηματικά. Ως εκ τούτου, άνευ βλάβης των πιο πάνω, σε περίπτωση που η Αρχή επιμένει να προχωρήσει τη διαδικασία, ζητούμε με την παρούσα περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες αναφορικά με τα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Έντυπα «Διερεύνηση παραβάσεων»:

- I. Γιατί στο διοικητικό φάκελο υπάρχουν συνολικά 3 έντυπα με τον τίτλο Διερεύνηση Παραβάσεων»; Έχουν γίνει 3 συνολικά διερευνήσεις;
- II. Ανοίχθηκαν δηλαδή 3 διαφορετικές υποθέσεις; Έχουν γίνει 3 διαφορετικές αναθέσεις σε λειτουργό για διερεύνηση;
- III. Σε ποιο στάδιο συνεκδικάστηκαν οι υποθέσεις και πότε;
- IV. Ποιος συμπλήρωσε τα έντυπα αυτά και πότε;
- V. Οι παραπονούμενοι έδωσαν τα στοιχεία τους ή επέλεξαν να παραμείνουν ανώνυμοι;
- VI. Ποιος αποφάσισε την έναρξη διαδικασίας διερεύνησης;
- VII. Ποιος όρισε την ερευνώσα λειτουργό;
- VIII. Τι μεσολάβησε μεταξύ 15/3/2005 (φερόμενη ημερ. λήψεως του πρώτου παραπόνου) έως την 18/4/2005 (φερόμενη ημερ. ανάθεσης στη λειτουργό προς διερεύνηση);

2. «Απόσπασμα πρακτικών από τη συνεδρία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 25/2005 ημερ. 1/6/2005 σελ. 1 παράγραφος αρ.1»:

- I. Ποια η αιτιολογία για την απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό και επομένως να προωθήσει την υπόθεση;
- II. Τι αξιολόγησε η Αρχή για να εκδώσει την απόφαση της;
- III. Τι μελέτησε η Αρχή και ποια προδικασία ακολούθησε προτού καταλήξει σε κρίση περί εκ πρώτης όψεως ενοχή εναντίον του σταθμού;
- IV. Υπήρχε μειοψηφία στην απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό ή η εν λόγω απόφαση λήφθηκε ομόφωνα;
- V. Το «απόσπασμα Πρακτικών» σε ποια πρακτικά αναφέρεται; Γιατί δεν υπήρχε ολοκληρωμένο, άρτιο πρακτικό της ως άνω Συνεδρίας της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στον διοικητικό φάκελο που μας δόθηκε για επιθεώρηση;
- VI. Ποιος κατέγραψε τα πρακτικά;
- VII. Στην εν λόγω συνεδρία ήταν παρούσα και η ερευνώσα λειτουργός;
- VIII. Από πού προκύπτει ο λόγος της απουσίας του μέλους της Αρχής κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη; Κλήθηκε νομότυπα στην ως άνω αναφερόμενη συνεδρία;

3. Σημείωμα Λειτουργού της Αρχής ημερ. 25/5/2005:

- I. Που βρίσκονταν ακριβώς καταγεγραμμένα τα παράπονα στα οποία αναφέρεται η λειτουργός; Τι ακριβώς δήλωσαν οι παραπονούμενοι και γιατί παρατηρείται διαφορά μεταξύ των όσων αναφέρει η λειτουργός με αυτά που καταγράφονται στα «έντυπο διερεύνησης παραβάσεων»;

II. Ποιο το επακριβές περιεχόμενο της έρευνας;

4. Κατηγορητήριο που απεστάλη στο σταθμό με επιστολή της Αρχής ημερ. 9/6/2005:

I. Η απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό και επομένως

να προωθήσει την υπόθεση λήφθηκε σύμφωνα με το «Απόσπασμα Πρακτικών από τη Συνεδρία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 25/2005, την 1/6/2005. Το κατηγορητήριο φέρει στο τέλος του ημερομηνία 25/5/2005. Δηλαδή το κατηγορητήριο συντάχθηκε πριν αποφασίσει η Αρχή για εκ πρώτης όψεως υπόθεση;

III. Γιατί το κατηγορητήριο δεν φέρει υπογραφή;

5. Επιστολή σταθμού ημερ. 25/7/2005:

I. Εξετάσθηκε το περιεχόμενο της επιστολής από την Αρχή και αν ναι, σε ποια συνεδρία;

6. Εσωτερικό Σημείωμα Ερευνούσας Λειτουργού ημερ. 24/3/2008:

I. Το πιο πάνω εσωτερικό σημείωμα αποτελεί στην ουσία αντιγραφή του πορίσματος. Ποίος επομένως ο σκοπός του; Ποιος ζήτησε την σύνταξη του από την λειτουργό;

II. Στο εσωτερικό σημείωμα καταγράφεται και η ως άνω αναφερόμενη επιστολή του σταθμού ημερ. 25/7/2005. Γιατί καταγράφεται αφού δεν σχολιάζεται καθόλου;

III. Πότε η Αρχή επιλήφθηκε και αξιολόγησε το εν λόγω εσωτερικό σημείωμα;

Παρακαλούμε όπως έχουμε απάντηση επί όλων των ερωτημάτων, γενικών και ειδικών. Σε περίπτωση που η Αρχή παραλείψει να απαντήσει, τότε ο σταθμός θα αποστερηθεί στην ουσία το Δικαίωμα ακρόασης του.

Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 158(1)/99:

- (1) «Το δικαίωμα ακρόασης παρέχεται, εκτός από τις περιπτώσεις τις οποίες ο νόμος προβλέπει ρητά, σε κάθε πρόσωπο που θα επηρεαστεί από την έκδοση πράξης ή από την λήψη διοικητικού μέτρου που είναι πειθαρχικής φύσης ή που έχει το χαρακτήρα της κύρωσης ή που είναι άλλως ως δυσμενούς φύσης.*
- (2) Διοικητικό όργανο που προτίθεται να στηρίζει την απόφαση του σε ισχυρισμούς εναντίον ενός προσώπου οφείλει να παράσχει την ευκαιρία στο πρόσωπο αυτό να υποβάλει τις απόψεις του για τους ισχυρισμούς αυτούς.*
- (3) Το δικαίωμα ακρόασης ασκείται είτε αυτοπροσώπως είτε δια δικηγόρου της εκλογής του ενδιαφερόμενου.*
- (4) Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει δικαίωμα ακρόασης, μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λάβει γνώση των στοιχείων του σχετικού διοικητικού φακέλου. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να απορρίψει ολόκληρο ή μέρος του αιτήματος, αν η ικανοποίηση του παραβλάπτει το υπηρεσιακό ή το συμφέρον τρίτου προσώπου.*

Το δικαίωμα της Ακροάσεως θεμελιώνεται και σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, όπως στις υποθέσεις Χριστοφής Ιωάννου ν. Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 290/89), Χριστόδουλος Φυσεντζίδης ν. Δημοκρατίας (1971) 3 ΑΑΔ και Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 911/87).

Ισχυρή βάση για το αίτημα μας αποτελεί και το άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σχετική νομολογία του ΔΕΚ που το έχει ερμηνεύσει.

Το άρθρο 41 αποτυπώνει τις πλέον σύγχρονες αντιλήψεις για το ρόλο και τις λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης με στόχο τη προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Το πρώτο ειδικότερο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην παρ. 2 του άρθρου 41 του Χάρτη, ως εξειδίκευση του γενικότερου δικαιώματος για χρηστή διοίκηση, είναι το δικαίωμα ακρόασης του θιγόμενου πολίτη πριν από τη λήψη ενός δυσμενούς μέτρου. Η ρητή κατοχύρωση του και στο Χάρτη ως μέρος του πυρήνα του δικαιώματος για χρηστή διοίκηση καταδεικνύει το χαρακτήρα του ως θεμελιώδους αρχής της διοικητικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με την Νομολογία του ΔΕΚ, το περιεχόμενο του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης συγκροτείται από μια σειρά ειδικότερων δικαιωμάτων, που αντιστοιχούν σε ανάλογες υποχρεώσεις της διοίκησης. Πρόκειται ειδικότερα για την υποχρέωση προηγούμενης πληροφόρησης από την πλευρά της διοίκησης προς τον πολίτη σε σχέση με νομικά και πραγματικά περιστατικά, στα οποία θα στηριχθεί το δυσμενές μέτρο, το οποίο πρόκειται να ληφθεί. Η υποχρέωση αυτή αντιστοιχεί και σε ανάλογο δικαίωμα του πολίτη να καταθέσει τη δική του άποψη σε σχέση με το μέτρο που πρόκειται να ληφθεί, ενώ το τρίτο στοιχείο αφορά το δικαίωμα του θιγόμενου πολίτη να ληφθούν υπόψη οι απόψεις του κατά την λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω, σύμφωνα με την Νομολογία του ΔΕΚ, φορείς των θεμελιωδών κοινοτικών δικαιωμάτων είναι και τα νομικά πρόσωπα, ιδίως αυτά του ιδιωτικού δικαίου (Βλ. χαρακτηριστικά ΔΕΚ R-C 265/87).

Σύμφωνα με το άρθρο 51(1) του Χάρτη, το οποίο καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του χάρτη, «οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς και στα κράτη μέλη, μόνον όταν εφαρμόζουν δίκαιο της Ένωσης (Μετά την Πέμπτη τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Κύπρος εφαρμόζει δίκαιο της Ένωσης, άρθρο 1^Α του

Συντάγματος). Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα και τις αρχές και προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες τους.

Από όλα τα πιο πάνω καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι υποχρεωμένη να δώσει στο σταθμό όλες τις πληροφορίες που ζητάμε με την παρούσα, σε σχέση με τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης.

Με επιστολή του ημερομ. **22.4.2008**, ο Διευθυντής της Αρχής κ. Επαμεινώνδας ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 7.4.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την αποστολή στους σταθμούς της επιστολής της Αρχής με τον Πίνακα των παραβάσεων μέχρι την ημερομηνία της εκδίκασης της υπόθεσης (ακρόαση) αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται διάφορα θέματα, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα εκδικαστεί η υπόθεση και θα αποτελεί μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 7.4.2008, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα εκδικαστεί η εν λόγω υπόθεση και για την οποία θα ειδοποιηθείτε να παρευρεθείτε, εάν το επιθυμείτε.

Με επιστολή του ημερομ. **23.4.2008**, ο Δικηγόρος τους σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερ. 22.4.2008 η οποία αγνοεί όλη τη διαδικασία και την εξασφάλιση «δίκαιης δίκης».

Επισημαίνουμε ότι στην επιστολή μας ημερομ. 7.4.2008 εκτός από το αίτημα για περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες, υποβάλλονται και σοβαρές προδικαστικές ενστάσεις. Περιμένουμε την απόφαση της Αρχής.

Περαιτέρω, αναφέρεται στην επιστολή σας ότι τα θέματα που εγείρουμε θα εξετασθούν σε συνεδρία σας, που θα ορίσετε μελλοντικά.

Το αίτημα μας προηγείται της ακρόασης. Το Δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου είναι προαπαιτούμενο της ακρόασης.

Με την παρούσα σας καλούμε για τελευταία φορά να μας παραχωρήσετε τα αναγκαία στοιχεία που έχουμε ζητήσει μετά την έρευνα του διοικητικού φακέλου κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας των όπλων κατά την ακρόαση και του δικαιώματος της ακρόασης και της δίκαιης δίκης.

Επιφυλάσσουμε τα δικαιώματα των πελατών μας.

Με επιστολή της ημερομ. **24.4.2008**, ο Διευθυντής της Αρχής κ. Επαμεινώνδας ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην αλληλογραφία μας η οποία λήγει με επιστολή σας ημερομηνίας 23.4.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας ενημερώσω ότι η Αρχή

δεν έχει να προσθέσει οτιδήποτε στο περιεχόμενο των ταυτάριθμων επιστολών της ημερομηνίας 3.4.2008 και 22.4.2008.

Ως εκ τούτου, σας υπενθυμίζεται ότι η Αρχή θα σας καλέσει γραπτώς να παρευρεθείτε, εάν και εφόσον το επιθυμείτε, στην εκδίκαση της υπό αναφορά υπόθεσης, η οποία δεν έχει ακόμη οριστεί.

Με επιστολή του ημερομ. **29.4.2008**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερ. 24.4.2008, με την οποία ουσιαστικά δηλώνετε την εμμονή σας στην μη παραχώρηση των αιτηθέντων στοιχείων και στην μη εξέταση των αιτημάτων – ενστάσεων μας.

Παραπέμπουμε στις επιστολές μας ημερ. 7.4.2008 και 23.4.2008 οι οποίες αμφιβάλλουμε εάν έχουν εξετασθεί καθόλου, καθώς καμία ουσιαστική απάντηση δεν έχουμε λάβει επί των αιτημάτων – ενστάσεων μας.

Πέραν των προδικαστικών ερωτημάτων (που εκ της φύσεως τους προηγούνται της ακρόασης επί της ουσίας), έχουν τεθεί, ως γνωστόν, ερωτήματα που χρήζουν άμεσης απάντησης, ώστε να αποκτήσει ο σταθμός το δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου. Ζητήσαμε στοιχεία του διοικητικού φακέλου και δεν μας έχουν δοθεί.

Σας υπενθυμίζουμε με την παρούσα ότι το αίτημα μας προηγείται της ακρόασης και το δικαίωμα γνώσης είναι προαπαιτούμενο της ακρόασης.

Ως εκ των ανωτέρω σας καλούμε, προτού ορίσετε την υπόθεση για ακρόαση, να μας παραχωρήσετε τα αναγκαία στοιχεία που έχουμε ζητήσει μετά την έρευνα του διοικητικού φακέλου κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας των όπλων κατά την ακρόαση και του δικαιώματος της ακρόασης και της δίκαιης δίκης.

Επιφυλάσσουμε τα δικαιώματα των πελατών μας.

Με επιστολή του ημερομ. **20.6.2008**, ο Διευθυντής της Αρχής κ. Επαμεινώνδας ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 29.4.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα.

Τα θέματα που εγείρετε με την προαναφερθείσα επιστολή σας, έχουν ήδη απαντηθεί με ταυτόριθμες επιστολές της Αρχής ημερομηνίας 3.4.2008, 22.4.2008 και 24.4.2008.

Με επιστολή της ημερομ. **20.6.2008**, η οποία αφορούσε στην παρούσα υπόθεση (Αρ. Φακ. 108/2005(1)) και στην υπόθεση με Αρ. Φακ. 212/2005(1), η Αρχή κάλεσε το σταθμό να εμφανιστεί στη συνεδρία της την **Τετάρτη 2.7.2008** στις **16:15** για την ακρόαση των καταγγελιών που διατυπώθηκαν εναντίον του.

Με επιστολή του ημερομ. **21.6.2008**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερομ. 20.6.2008.

Η εν λόγω επιστολή σας αγνοεί όλη τη διαδικασία και την εξασφάλιση «δίκαιης δίκης». Η Αρχή αρνείται τελεσίδικα να παραχωρήσει στο σταθμό, τα αιτηθέντα στοιχεία, τα οποία θα εξασφάλιζαν μια δίκαιη και παραγωγική ακρόαση για τους πελάτες μας.

Ως εκ των ανωτέρω, είμαστε υποχρεωμένοι να μην συμμετάσχουμε στην συνεδρία σας που είναι ορισμένη την 2.7.2008 και οι λόγοι προκύπτουν από το διοικητικό φάκελο.

Η Αρχή αφού μελέτησε με μεγάλη προσοχή τις ενώπιον της προδικαστικές ενστάσεις, κρίνει ότι:

Σε ό, τι αφορά στην προδικαστική ένσταση του σταθμού σε σχέση με την **παραίτηση του Μέλους της Αρχής κ. Νίκου Παπαμιχαήλ**, όπως αυτή προβάλλεται στην επιστολή του σταθμού ημερ. **7.4.2008**, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Το υφιστάμενο διοικητικό όργανο, η Αρχή, είναι το ίδιο και το αυτό όργανο που διορίστηκε στις 15.6.2004 με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.60.421. Δεν υπάρχει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, ούτε νέο συλλογικό όργανο όπως ισχυρίζεται ο σταθμός. Για να υπάρξει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η λήξη της εξαετούς θητείας της υφιστάμενης Αρχής και ο διορισμός νέας Αρχής από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του, προϋποθέσεις οι οποίες δεν συντρέχουν.

Αντιθέτως με τα όσα ισχυρίζεται ο σταθμός, στην περίπτωση της Αρχής, δεν υπάρχει συγκρότηση νέου οργάνου αλλά υπάρχει σύμφωνη με το Νόμο παραίτηση μέλους, κένωση της θέσης του και νέος διορισμός -με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου- για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας της Αρχής. Είναι νομότυπη τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ, όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη.

Η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ είναι καθόλα σύμφωνη με τις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το **άρθρο 5(1)(β)** του Νόμου προβλέπει:

«5.—(1) Η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Σε περίπτωση θανάτου·

(β) σε περίπτωση παραίτησης που υποβάλλεται γραπτώς στο Υπουργικό Συμβούλιο·

(γ) σε περίπτωση έκπτωσης που αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο—

(i) λόγω ανάληψης αξιώματος ή θέσης σε οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα· ή

(ii) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Το **άρθρο 5(2)** του Νόμου προβλέπει:

Σε περίπτωση που η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται πριν από τη λήξη της θητείας του, το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει σε νέο διορισμό για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας του».

Το **άρθρο 7(9) του Ν7(I)/98** επίσης προβλέπει ότι :

«Η χηρεία θέσης της Αρχής ή ελάττωμα στο διορισμό μέλους της δεν επιφέρει ακυρότητα των πράξεων ή των διαδικασιών της».

Σχετική είναι η απόφαση στις Προσφυγές 341/04 και 549/04 Παιδικό Κανάλι Το Ένα Λίμιτεδ και Gussi Holdings Ltd εναντίον Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, όπου το Ανώτατο Δικαστήριο, αναφερόμενο στο άρθρο 7(9) του Νόμου και την παραίτηση του κ. Κακογιάννη -από προηγούμενη σύνθεση της Αρχής- έκρινε ότι «Προβλέπεται ρητά στο Νόμο ότι οι διαδικασίες συνεχίζονται έστω και αν παραιτείται μέλος της («λόγω χηρείας

θέσης της Αρχής»). Συναφώς η παραίτηση του κ. Κακογιάννη από τη θέση του μέλους δεν μπορεί να οδηγήσει σε ακυρότητα την επίδικη απόφαση».

Αν ίσχυαν όσα ισχυρίζεται ο σταθμός σχετικά με την παραίτηση και διορισμό μέλους της Αρχής και τις συνέπειες αυτών, τυχόν παραίτηση μέλους της Αρχής και/ή διορισμός νέου μέλους θα σήμαινε παράλυση όλων των διαδικασιών και μη λειτουργία της Αρχής, αποτέλεσμα παράλογο και σίγουρα εκτός του σκοπού του Νομοθέτη ο οποίος προκειμένου να διασφαλίσει την συνέχιση της λειτουργίας της Αρχής σε περιπτώσεις παραίτησης και/ή διορισμού μέλους της, θέσπισε τις ανωτέρω αναφερθείσες διατάξεις του Νόμου 7(Ι)/98.

Ο σταθμός επικαλείται 2 αποφάσεις ως σχετικές με το θέμα και ως υποστηρικτικές των πιο πάνω ισχυρισμών του, στην υπόθεση *The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides*, Appeal No.332(1985) 3 CLR, 163 και στην υπόθεση 655/2003 Βραχίμης Χατζηγιάννας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ. Η Αρχή σε σχέση με τις αποφάσεις αυτές σημειώνει:

α. Και οι 2 αυτές αποφάσεις αναφέρονται σε πράξεις της ΕΔΥ μετά από προφορικές συνεντεύξεις υποψηφίων.

β. Και στις 2 αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός υπήρξε αρχική απόφαση της ΕΔΥ υπό συγκεκριμένη σύνθεση η οποία ακυρώθηκε με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ακολούθως υπήρξε νέα απόφαση της ΕΔΥ με άλλη σύνθεση (νέα σύνθεση/ άλλο όργανο) η οποία υιοθέτησε κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης οργάνου αναφορικά με προφορικές συνεντεύξεις και προσόντα υποψηφίων.

Στις από το σταθμό αναφερόμενες υποθέσεις, οι ακυρωθείσες αποφάσεις λήφθηκαν στο στάδιο της επανεξέτασης της υπόθεσης μετά από ακύρωση της απόφασης του διοικητικού οργάνου με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Είναι σαφές ότι, οι αποφάσεις που επικαλείται ο σταθμός αναφέρονται σε ξένα σε σχέση με την Αρχή περιστατικά και διαδικασίες ως επίσης σε γεγονότα που ουδεμία σχέση έχουν με την παρούσα υπόθεση.

Θέση της αρχής είναι ότι τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη είναι καθόλα νομότυπα και δεν επηρεάζουν με κανένα τρόπο τη διαδικασία ή τις αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την παρούσα υπόθεση.

Σε ό, τι αφορά στην προδικαστική ένσταση του σταθμού για «**παράβαση της διαδικασίας**» εκ μέρους της Αρχής λόγω του ότι «η παρούσα υπόθεση δεν εντάσσεται στην αυστηρώς απαριθμούμενη περιπτωσιολογία του καν.41(1) της ΚΔΠ10/2000 και επομένως η Αρχή δεν μπορούσε να εξετάσει την υπόθεση κατόπιν υποβολής παραπόνου», ως η επιστολή του σταθμού ημερομ. **7.4.2008**, θέση της Αρχής είναι ότι, ο σταθμός παραγνωρίζει ή/και αγνοεί την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομηνίας 27.2.2004. Στην υπό αναφορά απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποφασίστηκε ότι με βάση τον Κανονισμό 41(2) των Κ.Δ.Π.10/2000 η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παραβάσεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών, αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών. Συγκεκριμένα στις σελίδες 3 και 4 της υπό αναφορά απόφασης αναφέρονται τα εξής:

«Από τις εισηγήσεις που συζητήθηκαν δυο αφορούν στην καθόλου δυνατότητα ενεργοποίησης και λήψης έγκυρης απόφασης στην περίπτωση. Η πρώτη αφορά στην πρόνοια του Κανονισμού 41(1) σύμφωνα με την οποία η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σ' αυτή, σε πέντε καθοριζόμενες περιπτώσεις. Εν προκειμένω, υποβλήθηκε παράπονο από πολίτες και, κατά το επιχείρημα, επειδή αυτό και εν τέλει οι προσαφθείσες κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται στις καθοριζόμενες περιπτώσεις, δεν ήταν επιτρεπτή η ενεργοποίηση της Αρχής. Οι καθ' ων η αίτηση

εισηγούνται πως τα παράπονα και οι κατηγορίες ευλόγως εντάσσονται σε καθοριζόμενες περιπτώσεις, αλλά, σε συμφωνία προς το παράλληλο επιχείρημά τους, δεν θεωρώ πως δικαιολογείται να εξετάσουμε το ζήτημα από τέτοια σκοπιά. Η Αρχή, όπως προβλέπει ο Κανονισμός 41(2), "έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών."

Μετά τη λήψη των παραπόνων η Αρχή, δι' εντεταλμένης λειτουργού προέβη στη δική της διερεύνηση, αυτή περιλάμβανε και την παρακολούθηση των συγκεκριμένων επεισοδίων της σειράς και ήταν ενόψει της που τέθηκε το ζήτημα των συγκεκριμένων ενδεχόμενων παραβάσεων. Για να σημειωθεί, στο τέλος, και στην ίδια την απόφαση της Αρχής πως επρόκειτο για αυτεπάγγελτη διερεύνηση.

Είναι, βεβαίως, ορθό πως χωρίς τα παράπονα ενδεχομένως το περιεχόμενο της σειράς θα περνούσε απαρατήρητο από την Αρχή. Δεν υπάρχει, όμως, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής και, ανεξάρτητα από το ποιά θα μπορούσε να είναι η αυτοτελής σημασία του Κανονισμού 41(1), σαφώς η υποβολή παραπόνου που δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του δεν περιορίζει ή, πολύ λιγότερο, αχρηστεύει την εξουσία για αυτεπάγγελτη εξέταση, όσο και αν το ορισμένο παράπονο αποτέλεσε το έναυσμά της».

Στην παρούσα υπόθεση, διερευνώνται – μεταξύ άλλων- οι πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), σύμφωνα με τον οποίο «**οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας**». Η διερεύνηση των πιθανών παραβάσεων του πιο πάνω άρθρου προέκυψε ύστερα από παράπονα/ καταγγελίες πολιτών σύμφωνα με τα

οποία τα επεισόδια της σειράς «Ιερό Πάθος» που μεταδόθηκαν στις 28.3.2005 και 12.4.2005 περιείχαν σκηνές υπερβολικής βίας (λεκτικής ή/και σωματικής). Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι πιθανές παραβάσεις αφορούσαν στην μετάδοση – μεταξύ άλλων- προγράμματος με υπερβολική και αναίτια βία και συνεπώς, η Αρχή ορθά διερεύνησε τα πιο πάνω βάσει του Κανονισμού 41(1)(γ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π), αφού σύμφωνα με τον πιο πάνω Κανονισμό **«η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σ' αυτή για την μετάδοση, κατά παράβαση του Νόμου και των Κανονισμών, υπερβολικής και αδικαιολόγητης βίας σε ψυχαγωγικά προγράμματα»**. Το γεγονός ότι στο πλαίσιο της διερεύνησης διαπιστώθηκαν και οι πιθανές παραβάσεις άλλων άρθρων του πιο πάνω Νόμου και κανονισμών των πιο πάνω Κανονισμών, δεν αναιρεί την νομιμότητα της Απόφασης της Αρχής να εξετάσει την υπό αναφορά υπόθεση, κατόπιν παραπόνου/ καταγγελίας. Εξάλλου, είναι προφανές ότι από τη στιγμή που στο πλαίσιο της διερεύνησης του θέματος της βίας υπέπεσαν στην αντίληψη της Αρχής και άλλες πιθανές παραβάσεις του πιο πάνω Νόμου και των πιο πάνω Κανονισμών, τότε η Αρχή ήταν υποχρεωμένη να τις εξετάσει.

Σε ό, τι αφορά στην προδικαστική ένσταση του σταθμού ότι, **λόγω του χρόνου που διέρρευσε, η Αρχή παραβίασε την αρχή της καλής πίστης και ότι η μεγάλη πάροδος του χρόνου, σε πειθαρχικές διαδικασίες, είναι λόγος για να σταματήσει η δίωξη** καθώς και τους λοιπούς σε σχέση με το θέμα ισχυρισμούς του, ως η επιστολή του ημερομ. 7.4.2008, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (Ι) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής ήταν το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο.

Κατά ακολουθίαν των ανωτέρω, η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί διαρρέυσαντος μεγάλου χρονικού διαστήματος και συνεπακόλουθα παραβίασης της αρχής της καλής πίστης. Ούτε και αποδέχεται τους ισχυρισμούς του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της Αρχής, εξαπάτησης και ταλαιπωρίας του και συνεπακόλουθα παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

«Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως. Συγκεκριμένα, **κακόπιστη είναι η συμπεριφορά της διοίκησης όταν αίρει εκ των υστέρων** στην συγκεκριμένη περίπτωση κίνητρα που πρόβλεψε ο νόμος για να προσελκύσει ορισμένη συμπεριφορά του ιδιώτη (συχνά στη νομοθεσία επενδύσεων ή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος)· **ή όταν αντίκειται σε υποσχέσεις ή σε «δεσμευτικές» ή σε «επίσημες» πληροφορίες των αρμόδιων αρχών...**» (Π.Δ.Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, τέταρτη έκδοση, σελ.183)

Η Αρχή ουδέποτε προέβη σε πρακτική ή είχε συμπεριφορά την οποία μεταγενέστερα αναίρεσε, ούτε ποτέ έδωσε υποσχέσεις ή δεσμευτικές ή «επίσημες» πληροφορίες, ή είχε συμπεριφορά τέτοια, ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί κακόπιστη και ασυνεπής ή να

δικαιολογεί την ισχυριζόμενη άρση της εμπιστοσύνης του σταθμού και δημιουργηθείσα πεποίθηση του ότι η Αρχή θα τον απάλλασσε στην παρούσα υπόθεση.

Περαιτέρω, και παρά το γεγονός ότι, όπως έχει προαναφερθεί, η Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς του σταθμού περί παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης, η Αρχή παραπέμπει στο πιο κάτω απόσπασμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της προσφυγής 959/2004 G. P. IRON & WOOD MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ 1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ):

«Τα άρθρα 50 και 51 του περί των Γενικών Αρχών του περί Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(Ι)/99, παραπέμπουν στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης και επιβάλλουν όπως η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε ότι η καλή πίστη δεν καταλήγει και σε κατάργηση της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης (*Δημοκρατία ν. Παπαφώτη (1997) 3 Α.Α.Δ. 191, 196*). Η αρχή της καλής πίστης σκοπεί στον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά δεν υπερφαλαγγίζει, όπως τονίζεται στην *Tamassos Suppliers ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60*, την αρχή της σύννομης λειτουργίας της διοίκησης που είναι συνυφασμένη, όπως και κάθε κρατική λειτουργία, με την αρχή του κράτους δικαίου ».

Από την ως τώρα λειτουργία της Αρχής και τη διαδικασία που πάντοτε ακολουθούσε και ακολουθεί, και την οποία ο σταθμός γνωρίζει πάρα πολύ καλά από άλλες ενώπιον της Αρχής υποθέσεις του, αν η Αρχή αποφάσιζε την απαλλαγή του σταθμού στην υπό εξέταση υπόθεση, θα το έπραττε με γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της, την οποία θα κοινοποιούσε στο σταθμό. Απαλλαγή χωρίς γραπτή και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση θα συνιστούσε αντιφατική συμπεριφορά εκ μέρους της Αρχής. Κατά συνέπεια, η εικασία του σταθμού περί απαλλαγής δεν δικαιολογείται.

Με βάση τα ανωτέρω, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του σταθμού περί ασυνέπειας και κακοπιστίας της και περί παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Η Αρχή ουδέποτε επέδειξε ασυνεπή και αντιφατική συμπεριφορά η οποία να προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του σταθμού απέναντι της και ουδέποτε εκμεταλλεύτηκε καταστάσεις ή δημιούργησε καταστάσεις πλάνης ή απάτης του σταθμού, συμπεριφορά που θα δικαιολογούσε τους πιο πάνω αβάσιμους και αδικαιολόγητους ισχυρισμούς του, ως επίσης την αβάσιμη και αδικαιολόγητη ισχυριζόμενη πεποίθηση του για απαλλαγή του από τις επίδικες παραβάσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τις προδικαστικές ενστάσεις του σταθμού.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τις βιντεοταινίες με τα εν λόγω επεισόδια και κρίνουμε ότι:

- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν σκηνές οι οποίες ήταν ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 1**).
- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από το σταθμό (εντός της οικογενειακής ζώνης και με προειδοποίηση (K)), επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και ο σταθμός δεν εξασφάλισε με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι**

ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές, κατά παράβαση του άρθρου 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 2).

- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός μετέδωσε επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 3).**
- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από το σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν συνάδει με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά και ο σταθμός δεν έλαβε τα σχετικά μέτρα για την τήρηση των κανόνων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκπομπής και το γεγονός ότι μεταδόθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ενδεχόμενο να παρακολουθούν ανήλικοι, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 4).**
- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός **δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του επεισοδίου της λατινοαμερικάνικης σειράς «Ιερό Πάθος» που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 5).**

- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός δεν εξασφάλισε όπως το επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 6**).
- Στις **28.3.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, η **προειδοποίηση (Κ)** που δόθηκε από το σταθμό πριν την έναρξη του επεισοδίου της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», **δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 7**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν σκηνές οι οποίες ήταν ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 8**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από το σταθμό (εντός της οικογενειακής ζώνης και με προειδοποίηση (Κ)), επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και ο σταθμός δεν εξασφάλισε με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 9**).

- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός μετέδωσε επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 10**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, μεταδόθηκε από το σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**» το οποίο **δεν συνάδει με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά και ο σταθμός δεν έλαβε τα σχετικά μέτρα για την τήρηση των κανόνων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκπομπής και το γεγονός ότι μεταδόθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ενδεχόμενο να παρακολουθούν ανήλικοι**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 11**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός **δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του επεισοδίου της λατινοαμερικανικής σειράς «Ιερό Πάθος» που παρακολουθούσαν**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 12**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, ο σταθμός **δεν εξασφάλισε όπως το επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «Ιερό Πάθος» το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 13**).

- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, η **προειδοποίηση (Κ)** που δόθηκε από το σταθμό πριν την έναρξη του επεισοδίου της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**, **δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 14**).
- Στις **12.4.2005** μεταξύ των ωρών **16:45 – 18:00**, το επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**, το οποίο μεταδόθηκε **εντός της οικογενειακής ζώνης**, περιείχε **σκηνές επίδειξης εξορκισμών και πνευματιστικών πρακτικών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 15**).

Όσον αφορά στο **αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες** καθώς και τους **ισχυρισμούς του σταθμού για παραβίαση του δικαιώματος της ακρόασης, δίκαιης δίκης και γνώσης του διοικητικού φακέλου** ως οι επιστολές του με ημερομ. 7.4.2008, 23.4.2008, 29.4.2008 και 21.6.2008 , η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών.

Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη, και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού σταθμού.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν το θεμελιώδες δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης και της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικούμενου.

Κατόπιν της σχετικής άδειας της Αρχής, σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης στις 4.4.2008. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στους δικηγόρους του σταθμού και οι δικηγόροι του σταθμού έλαβαν όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν.

Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες, οι λεπτομέρειες μιας υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης και κατά συνέπεια είχε ενώπιον του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης πριν την καθορισμένη ημερομηνία εξέτασής της.

Ο σταθμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης των αιτούμενων εγγράφων.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο σταθμός έχει πλήρη και εκ των προτέρων γνώση, όλων εκείνων των στοιχείων, και τίποτα λιγότερο, από ό,τι και η Αρχή έχει κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της, σε σχέση με τις εξεταζόμενες πιθανές παραβάσεις, γεγονός που διασφαλίζει την αρχή της ισότητας των όπλων, την οποία επικαλείται ο σταθμός.

Η ευρύτητα της ερμηνείας την οποία δίνει ο σταθμός στο δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης δεν μας βρίσκει σύμφωνους και δεν συμπίπτει καθόλου με την ουσία και τον σκοπό θέσπισης του δικαιώματος. Συνιστά κατάχρηση τόσο του δικαιώματος όσο και της διαδικασίας, αφού γίνεται χρήση και του δικαιώματος και της διαδικασίας για σκοπό καταδήλως άλλον από τον νόμιμο σκοπό για τον οποίον θεσπίστηκαν.

Σε καμιά απόφαση, νομολογία ή νομοθεσία, στα οποία παραπέμπει ο σταθμός, δεν υιοθετείται ως μέρος του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης, η ακολουθούμενη από το σταθμό τακτική της υποβολής 24 τόσων πανομοιότυπων ερωτημάτων **(τα οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν επηρεάζουν την ουσία των υπό εξέτασιν παραβάσεων)**, σε

σχέση με κάθε στοιχείο του διοικητικού φακέλου, τον οποίο με άδεια της Αρχής επιθεωρεί. Ερωτήματα, των οποίων οι απαντήσεις είναι αυτονόητες, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία που ορίζει τη διαδικασία διερεύνησης και εξέτασης υποθέσεων από την Αρχή, την οποία η Αρχή πιστά ακολουθεί. Ο σταθμός έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέσω του δικαιώματος της ακρόασης που του παρέχεται, οποιεσδήποτε εισηγήσεις κρίνει σκόπιμο να υποβάλει, και η Αρχή οφείλει να τις λάβει υπόψιν της κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της και την έκδοση της σχετικής απόφασής της.

Όσον αφορά στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου τις οποίες επικαλείται ο σταθμός και οι οποίες αφορούν στο δικαίωμα ακρόασης, η Αρχή παρατηρεί ότι αυτές ουδεμία σχέση έχουν με τα περιστατικά και τις περιστάσεις στην εξεταζόμενη υπόθεση αφού, στις μεν δυο αποφάσεις (Προσφυγή 290/89 και υπόθ. 402/69) υπάρχει πλήρης στέρηση του δικαιώματος ακρόασης του διοικούμενου, ενώ η απόφαση επί της Προσφυγής 911/87 αναφέρεται γενικά στη σημασία του δικαιώματος ακρόασης, την οποία η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητεί.

Σχετικά με τις αποφάσεις του ΔΕΚ, τις οποίες επικαλείται ο σταθμός, η Αρχή σημειώνει ότι όλα τα επικαλούμενα δικαιώματα του διοικούμενου έχουν τύχει σεβασμού και κανένα δεν έχει με οποιονδήποτε τρόπο προσβληθεί ή περιοριστεί. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί πάντα με γνώμονα το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Νομολογία, και με πλήρη σεβασμό των αρχών και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά.

Εν πάση περιπτώσει και ανεξάρτητα από τις πιο πάνω θέσεις της Αρχής, **αναφορικά με το αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες**, όπως αυτό καταγράφεται λεπτομερώς στην επιστολή του σταθμού ημερομηνίας **7.4.2008**, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Παράγραφος 1, ερωτήματα I-VIII επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008: Σε σχέση με τα έντυπα «Διερεύνηση Παραβάσεων», η Αρχή επισημαίνει ότι οι απαντήσεις

στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν ξεκάθαρα από το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίον ο σταθμός κατόπιν άδειας της Αρχής επιθεώρησε στις 4.4.2008.

Σε ό, τι αφορά στα ερωτήματα I - III του σταθμού, παρόλο που οι απαντήσεις προκύπτουν σαφώς από τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης τον οποίο ο σταθμός έχει επιθεωρήσει, η Αρχή διευκρινίζει ότι στην εν λόγω υπόθεση υπήρξαν τρία παράπονα του κοινού τα οποία καταγράφηκαν σε τρία διαφορετικά έντυπα με τον τίτλο «Διερεύνηση Παραβάσεων» αλλά διερευνήθηκαν όλα σε μια υπόθεση, από την ίδια Λειτουργό.

Σε σχέση ειδικότερα με το ερώτημα VII του σταθμού, η Αρχή επισημαίνει ότι, ο σταθμός παραγνωρίζει το γεγονός (παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό στο σταθμό από προηγούμενες αποφάσεις της Αρχής σε σχέση με το σταθμό) ότι υπήρξε εκχώρηση εξουσίας της Αρχής προς το Διευθυντή με απόφασή της ημερομηνίας 4.7.2001, να ορίζει λειτουργό.

Παράγραφος 2, ερωτήματα I-VIII επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008 : Οι απαντήσεις στα εν λόγω ερωτήματα του σταθμού, φαίνονται στα πρακτικά της συνεδρίας της Αρχής αρ. 25/2005 ημερομηνίας 1.6.2005, όπου υιοθετήθηκε το πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού, το οποίο είναι πλήρως αιτιολογημένο.

Περαιτέρω, η Αρχή επισημαίνει ότι, στη συνεδρία της αρ. 25/2005 ημερομηνίας 1.6.2005, υιοθέτησε το πόρισμα της Λειτουργού, Αρ. Φακ. Πρ. 114/2005(1) ημερομ. 25.5.2005, το οποίο είναι πλήρως αιτιολογημένο και δεν χρειαζόταν περαιτέρω αιτιολογία (βλέπε Λαυρέντιος Δημητρίου και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1998) 3 ΑΑδ 91, ΑΕ 1436 Δημοτικό Συμβούλιο Λάρνακας ν. Mobil Oil (Cyprus) Ltd και προσφυγή 415/2003 Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία «Ο Λόγος» ν. Α.Ρ.Κ).

Σε σχέση ειδικότερα με το ερώτημα VIII του σταθμού, αναφορικά με την απουσία του μέλους της Αρχής κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη, η Αρχή επισημαίνει ότι το Μέλος της

κ. Κωνσταντινίδης, προσκλήθηκε κανονικά αλλά απουσίαζε από τη συνεδρία κατά την οποία υιοθετήθηκε το πόρισμα της Λειτουργού και οι λόγοι εξηγούνται στα πρακτικά της εν λόγω συνεδρίας ημερ. 1.6.2005 αρ. 25/2005.

Τέλος, η Αρχή αναφέρει ότι, στα προαναφερθέντα πρακτικά φαίνεται καθαρά ποιοι ήταν παρόντες στη συνεδρία της Αρχής και ότι, κατά τη λήψη της απόφασης δεν παρίστατο κανένα άλλο πρόσωπο εκτός από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα Μέλη.

Παράγραφος 3, ερωτήματα I-II επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008: Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν από το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο ο σταθμός επιθεώρησε στις 4.4.2008 και από το σημείωμα που αποτελεί το πόρισμα της λειτουργού. Το πόρισμα, που βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, είναι πλήρως αιτιολογημένο και έχουν συνυποβληθεί από το Λειτουργό όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως επιβάλλει και Κανονισμός 42(5) ΚΔΠ 10/2000.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 114/2005(1) ημερομ. 25.5.2005, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες και ώρες παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης των εκπομπών. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Παράγραφος 4, ερωτήματα I-II επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008: Σχετικά με τα ερωτήματα I και II, η Αρχή επισημαίνει ότι, η Λειτουργός η οποία ανέλαβε τη διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης διαπίστωσε πιθανές παραβάσεις οι οποίες περιέχονται στον Πίνακα Α' (το αποκαλούμενο από το σταθμό «κατηγορητήριο»), που επισυνάπτεται στο πόρισμά της ημερομηνίας 25.5.2005. Στον Πίνακα Α', εκτίθενται λεπτομερώς οι παραβάσεις, ο χρόνος και η ημερομηνία που διαπράχθηκαν καθώς επίσης και οι σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000). Ο Πίνακας αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πορίσματος στο οποίο αναφέρεται επανειλημμένα η διαπίστωση πιθανών παραβάσεων. Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 1.6.2005, εξέτασε το πόρισμα της λειτουργού, που υπέβαλε σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(5) Κ.Δ.Π. 10/2000 και αποφάσισε όπως η υπόθεση προωθηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(6) Κ.Δ.Π. 10/2000, με ενημέρωση του σταθμού και πρόσκλησή του να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να είναι παρών κατά την εξέτασή της. Επομένως, η Αρχή, στην εν λόγω συνεδρία, υιοθέτησε το πόρισμα της λειτουργού καθώς και τον Πίνακα Α' που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, αφού κρίθηκε ότι στοιχειοθετούνταν πιθανές παραβάσεις. Το γεγονός ότι στον Πίνακα Α' παρέμεινε η παλιά ημερομηνία, δηλαδή 18.1.2005, δε σημαίνει ότι είχε προαποφασιστεί να κατηγορηθεί ο σταθμός και δεν επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Παράγραφος 5, ερώτημα I επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008:

Η Αρχή κατά την εξέταση όλων των ενόπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε λαμβάνει υπόψη της όλες τις γραπτές ή/και προφορικές εισηγήσεις των σταθμών.

Παράγραφος 6, ερωτήματα I-III επιστολής σταθμού ημερομηνίας 7.4.2008:

Ο σταθμός αναφέρεται σε εσωτερικό σημείωμα της λειτουργού ημερομηνίας 24.3.2008, το οποίο δεν αποτελεί πόρισμα. Αποτελεί εσωτερικό σημείωμα, το οποίο υποβλήθηκε

από τη λειτουργό προς την Αρχή, για σκοπούς ενημέρωσης της Αρχής για την πορεία της υπόθεσης, από το στάδιο που η κατηγορία τέθηκε ενώπιον του σταθμού, μέχρι που ο σταθμός υπέβαλε στην Αρχή, τις θέσεις του με την επιστολή του προς την Αρχή ημερομηνίας 25.7.2005.

Αναφορικά με το ερώτημα ΙΙΙ που θέτει ο σταθμός, η Αρχή αναφέρει ότι δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης του εν λόγω εσωτερικού σημειώματος. Το εσωτερικό αυτό σημείωμα αποστέλλεται στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα Μέλη της Αρχής, με το πρόγραμμα της εκάστοτε συνεδρίας της, για σκοπούς ενημέρωσης.

Η Αρχή δεν κάνει δεκτούς τους ισχυρισμούς του σταθμού σε σχέση με τις παραβάσεις των άρθρων 29(1) και 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), όπως διατυπώνονται στην επιστολή του σταθμού ημερομ. **25.7.2005** και επισημαίνονται τα εξής:

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι «το περιεχόμενο των επίδικων επεισοδίων δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη λατινοαμερικάνικη σειρά ή ακόμα και ελληνική σειρά από αυτές που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης», η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι το περιεχόμενο των προγραμμάτων στα οποία ο σταθμός αναφέρεται ή των οποιονδήποτε άλλων προγραμμάτων, δεν αποτελεί μέτρο σύγκρισης στην παρούσα ή οποιανδήποτε άλλη υπόθεση και σε καμία περίπτωση οι παραβάσεις του πιο πάνω Νόμου και των πιο πάνω Κανονισμών που δυνατό να παρουσιάζονται σε άλλους σταθμούς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ελαφρυντικό στοιχείο στις παραβάσεις που εξετάζονται στην παρούσα υπόθεση. Ειρήσθω, όμως, εν παρόδω ότι η Αρχή καταγράφει και ελέγχει δειγματοληπτικά όλα τα προγράμματα, όλων των σταθμών, ιδιαίτερα κατά τις ώρες της οικογενειακής ζώνης καθώς και όλα τα προγράμματα για τα οποία εμπίπτει στην αντίληψη της ότι έχουν πιθανές παραβάσεις.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του σταθμού ότι οι έννοιες που δίδονται στα επίδικα άρθρα είναι «αόριστες - αξιολογικές έννοιες και πρέπει να ερμηνεύονται βάσει των σύγχρονων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας», δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Φαίνεται ότι ο σταθμός έχει ιδιαίζουσες αντιλήψεις για την κοινωνική του αποστολή και τους σκοπούς για τους οποίους του παραχωρήθηκε η άδεια λειτουργίας από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου η οποία έχει και την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς δεν θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και στην προσπάθεια της αυτή, μοναδικός γνώμονας είναι οι πρόνοιες των Νόμων και των Κανονισμών που νομοθετήθηκαν για αυτόν ακριβώς τον σκοπό.

Ο παραλληλισμός που κάνει ο σταθμός με τις σκηνές βίας στην πραγματική ζωή και τις επίδικες σκηνές, καθώς και ο ισχυρισμός του ότι τα παιδιά έχουν εξοικειωθεί με τη βία καθότι αποτελεί καθημερινό φαινόμενο, είναι ατυχής. Η τηλεόραση αποτελεί ένα ηλεκτρονικό μέσο επιμόρφωσης, ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, το οποίο συγκεντρώνει και ασκεί τεράστια και πολύπλευρη δύναμη. Είναι γεγονός ότι η τηλεόραση δεν αντικατοπτρίζει απλώς την πραγματικότητα, αλλά τη μεγεθύνει με τρόπο που να προκαλεί - ιδιαίτερα στα παιδιά – βίαιη συμπεριφορά και όχι απλώς να τα «εξοικειώνει». Πρόσφατη έρευνα στην Κύπρο επιβεβαιώνει τα πιο πάνω. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με σχετική παρέμβαση/εισήγηση του Δρ. Χρυσάνθου Χρυσάνθου στο Συμπόσιο για την Τηλεοπτική Βία (12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου) ορισμένοι επιστήμονες έδωσαν άφεση αμαρτιών στη βία από τα ΜΜΕ, στηριζόμενοι στην **Αριστοτελική κάθαρση (the katharsis theory)**. Κατά τον Αριστοτέλη η τραγωδία λειτουργεί εξαγνιστικά για τον θεατή. Για τον ίδιο λόγο σύμφωνα με τους υποστηρικτές αυτής της θεωρίας, η φανταστική τέλεση πράξεων βίας κατευνάζει τις βίαιες τάσεις και αποτρέπει την πραγματοποίησή τους. Για να αποδείξει αυτή την υπόθεση ο Feshbach (1971) πραγματοποίησε μια έρευνα με τη συμμετοχή φοιτητών. Όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα, η επιθετικότητα των φοιτητών αυτών εκτονώθηκε μετά την παρακολούθηση αγώνα μποξ από την τηλεόραση. Η θεωρία αυτή συγκεντρώνει πολύ μικρή υποστήριξη

ανάμεσα στους ερευνητές (Παπαθανασόπουλος, 1997). Στον αντίποδα βρίσκεται η **θεωρία της διέγερσης (the stimulation theory)**. Αυτή υποστηρίζει ότι η παρακολούθηση σκηνών βίας από τα ΜΜΕ ερεθίζει την επιθετικότητα του ατόμου και οδηγεί στη μίμηση πράξεων βίας. Ο πρώτος που έκανε αναφορά σε αυτό το φαινόμενο ήταν ο Dollard (1939) ο οποίος το απέδωσε στην απογοήτευση, δηλαδή την ψυχική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν δεν πραγματώνονται οι προσδοκίες του. Το πόρισμα αυτό στηρίζουν και οι έρευνες του Berkowitz (1970). Κατά τη **θεωρία της μάθησης (the learning theory)** οι παρενέργειες των ΜΜΕ έγκεινται στο ότι εμφυσούν στο κοινό, κυρίως στους νέους και τα παιδιά, βίαια πρότυπα συμπεριφοράς. Αυτά τα πρότυπα παραμένουν στον ψυχικό κόσμο τους, χωρίς να εκδηλώνονται αμέσως, δηλαδή βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση. **Ένα ερέθισμα, όπως η παρακολούθηση σκηνών βίας, είναι δυνατόν να ενεργοποιήσει αυτά τα πρότυπα και να εξωθήσει σε βίαιη συμπεριφορά.** Στις έρευνες του ο Bandura (1963) διαπίστωσε ότι οι θεατές έχουν την τάση να μιμούνται περισσότερο τη βίαιη πράξη που επιβραβεύεται στη μικρή οθόνη, παρά εκείνη που τιμωρείται. Από μια άλλη άποψη, η **επαναλαμβανόμενη κατά κόρον παρακολούθηση σκηνών βίας κάμπει τις αντιστάσεις του θεατή, ο οποίος εκλαμβάνει τη βίαιη συμπεριφορά ως απόλυτα φυσιολογική, ακόμη και στην πραγματική ζωή.** Αυτή είναι η εξήγηση που δίνει η **θεωρία του εθισμού (the habituation theory)**. Από τη γνωστή πολύχρονη έρευνα του Belson (1978) διαφαίνεται ότι παρατηρούνται αλλαγές στη συμπεριφορά του ατόμου, το οποίο εκτίθεται παρατεταμένα στα μηνύματα βίας από την τηλεόραση. Σε μια εξίσου πολυετή έρευνά της η Siegel (1982) παρατήρησε ότι τα ίδια τα άτομα δεν συνειδητοποιούν τις αλλαγές στη συμπεριφορά των ατόμων μετά από εκτεταμένη παρακολούθηση βίαιων τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Οι ισχυρισμοί του σταθμού ότι «αν (οι σκηνές) δεν κατακριθούν αποσπασματικά και αν το έργο ιδωθεί και κριθεί στο σύνολο του, τότε ένας αντικειμενικός κριτής θα μπορέσει με ευκολία να διαπιστώσει ότι τα επεισόδια είναι πλήρως συμμορφωμένα με τα δεδομένα της σημερινής πραγματικότητας», δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Το πρόγραμμα αποτελείται από επιμέρους σκηνές και αν κάποιες ή κάποια από τις επιμέρους σκηνές είναι μη κατάλληλες για γενική παρακολούθηση, τότε ολόκληρο το πρόγραμμα καθίσταται ακατάλληλο. Όταν ένα πρόγραμμα μεταδίδεται εντός της οικογενειακής ζώνης, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε το πρόγραμμα, τόσο στην ολότητά του όσο και στα επιμέρους στοιχεία του, να είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση που αφορά στο άρθρο 29(1) του πιο πάνω Νόμου, ο σταθμός οφείλει να διασφαλίσει ότι η εκπομπή στο σύνολό της δεν περιέχει σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων καθότι οι σκηνές αυτές προβλήθηκαν στο πλαίσιο των υπό εξέταση επεισοδίων και συνεπώς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «δεν προβλήθηκε περισσότερη βία από άλλα προγράμματα, αλλά και από την βία που είναι ορατή στην καθημερινή ζωή», η Αρχή επαναλαμβάνει τη θέση της ότι εάν όντως προβλήθηκε περισσότερη βία σε άλλο πρόγραμμα, η πιθανή αυτή παράβαση δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως υπεράσπιση για τις παραβάσεις που εξετάζονται στην παρούσα υπόθεση και δεν αποτελεί δικαιολογία για την μετάδοση σκηνών βίας από τους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να σταθμίσουν όσα παρακολουθούν στα Μέσα. Το γεγονός ότι τέτοιες συμπεριφορές δεν είναι ξένες στη σύγχρονη κοινωνία, δεν δικαιολογεί την αναπαραγωγή τους από τα ΜΜΕ και μάλιστα εντός οικογενειακής ζώνης, λαμβανομένης υπόψη της μεγεθυντικής δύναμης που έχει το τηλεοπτικό πρόγραμμα και της επίδρασης που ασκεί στον τηλεθεατή ο οποίος υποχρεωτικά αφοσιώνεται στην παρακολούθηση του προγράμματος.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι οι Κανονισμοί 21(1), 21(4), 21(5), 21(6) και 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) δεν ενέχουν απαγορευτικό χαρακτήρα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παράβαση αυτών, η Αρχή επισημαίνει ότι από τη γραμματική και τελεολογική ερμηνεία του κάθε κανονισμού ξεχωριστά και το προστακτικό της διατύπωσης του, ως επίσης και από το όλο πνεύμα του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), προκύπτει σαφέστατα ότι πρόθεση του νομοθέτη είναι η θέσπιση προνοιών τις οποίες οι σταθμοί υποχρεούνται να τηρούν και να εφαρμόζουν προβαίνοντας στις ανάλογες εκάστοτε ενέργειες μέσα στα πλαίσια της αυτορρύθμισης τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι όπου οι σταθμοί δεν αυτορυθμίζονται, δεν πρέπει να επεμβαίνει η Αρχή.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του σταθμού για τον κανονισμό 21(4) ότι «ο συγκεκριμένος κανονισμός δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση του άρθρου 41^Α(1) του Νόμου 7(1)/98», η Αρχή δεν την κάνει δεκτή και παραπέμπει τον σταθμό στο ίδιο το άρθρο 41^Α (1), όπου ρητά προνοείται ότι η Αρχή επιβάλλει κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού ότι «και τα 2 επίδικα επεισόδια συνάδουν με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά», η Αρχή δεν την αποδέχεται και παραθέτει, ενδεικτικά, αποσπάσματα στα οποία διαφαίνεται ακριβώς το αντίθετο:

Επεισόδιο ημερομηνίας 28.3.2005:

Στη δεύτερη σκηνή, ένας από τους πρωταγωνιστές ζητά από κάποιον άλλο να σκοτώσει ένα άντρα τον οποίο έχουν ήδη πυροβολήσει και βρίσκεται πληγωμένος στο πάτωμα και εκτυλίσσεται μεταξύ τους ο εξής διάλογος:

- *Να καθαρίσεις τη γυναίκα του (του άντρα που βρίσκεται τραυματισμένος από τους πυροβολισμούς στο πάτωμα)*

- *Μα είναι έγκυος*

-...*άντε, να την σκοτώσεις*

Ο πληγωμένος άντρας λέει: *Μην πειράζετε την Αιμιλία σας παρακαλώ και αμέσως μετά, φωνάζει όχι, όχι, οπότε και τον πυροβολούν εν ψυχρώ και τον σκοτώνουν.*

Επεισόδιο ημερομηνίας 12.4.2005:

Στην πρώτη σκηνή παρουσιάζεται ένας άντρας να κτυπά βίαια στο πρόσωπο μια γυναίκα και να της λέει μετά « *Τι έπαθες, αφού δεν άρχισα ακόμα!*»

Στη δεύτερη σκηνή παρουσιάζεται ένας άντρας να συνομιλεί με ένα απρόσωπο κουκουλοφόρο, ο οποίος συμβολίζει τον διάβολο. Σύμφωνα με το σενάριο της σειράς, ο συγκεκριμένος άντρας έχει υποδουλωθεί στον διάβολο ο οποίος και τον διατάζει συχνά να σκοτώνει κόσμο. Στη συγκεκριμένη σκηνή, ο διάβολος και ο άντρας αναφέρουν τα ακόλουθα:

-*Θα κάνω ότι μου ζητήσεις, θα γίνω υπηρέτης σου αλλά μην μ' αφήσεις να πειράζω τα παιδιά μου*

Ο άντρας βλέπει το συμβόλαιο που υπάρχει πάνω στο τραπέζι και ο διάβολος σχολιάζει:

- *Είναι το συμβόλαιο σου μαζί μου, πρέπει να είμαι σίγουρος, καταλαβαίνεις...*

Όταν ο άντρας σκύβει να υπογράψει ματώνει το χέρι του και ο διάβολος του λέει:

-Υπόγραψε με το αίμα σου... πολύ ωραία, αν δεν το τηρήσεις θα σε σκοτώσω

Ο άντρας το υπογράφει και ο διάβολος του λέει «πολύ ωραία» και εξαφανίζεται σαν να έχει εξατμιστεί. Όταν ο άντρας γυρίζει το κεφάλι προς τα πάνω, το βλέμμα του έχει αλλάξει, έχει πάρει ένα σατανικό ύφος.

Στην πέμπτη σκηνή, ο άντρας που έχει γίνει υποχείριο του σατανά, βλέπει ένα λυκόσκυλο και απευθύνεται προς αυτόν σαν να μιλά με τον ίδιο τον διάβολο, λέγοντας του «απόψε θα σου φέρω τη ψυχή που θέλεις διάολε».

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού ότι «σε κανένα από τα επίδικα επεισόδια δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε έκφραση ή οποιοδήποτε λεκτικό το οποίο να είναι π.χ υβριστικό, ώστε να μην είναι ευπρεπές και καλαισθητό», η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση να υπάρχει υβριστικό περιεχόμενο σε μια εκπομπή για να εξεταστεί ή/και να στοιχειοθετηθεί κατά πόσο η εν λόγω εκπομπή συνάδει ή όχι με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά. Η θέση αυτή της Αρχής βασίζεται στον κανονισμό 21(4) των πιο πάνω Κανονισμών και ενισχύεται και από τα πιο πάνω παραδείγματα στα οποία δεν υπάρχει μεν ύβρις αλλά ούτε και τηρούνται οι κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, ιδιαίτερα στα προγράμματα αυτά που μεταδόθηκαν σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ενδεχόμενο να παρακολουθούν ανήλικοι.

Σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι «με τον όρο “περιεχόμενο” εννοείται προφανώς, το είδος του προγράμματος... και εφόσον πρόκειται για τηλεοπτικό έργο, όπως εν προκειμένω, εννοείται η υπόθεση του έργου αυτού, δηλαδή με ποιο περίπου θέμα καταπιάνεται το σενάριο του έργου», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Από τη γραμματική και μόνο ερμηνεία του κανονισμού 21(5), είναι φανερό ότι ο νομοθέτης αναφέρεται στο περιεχόμενο που ο ακροατής ή τηλεθεατής παρακολουθεί. Περαιτέρω, ο όρος «περιεχόμενο» περιλαμβάνει και το αν ένα πρόγραμμα είναι κατάλληλο ή μη

κατάλληλο για γενική παρακολούθηση και όχι στο είδος του, δηλαδή στο κατά πόσον πρόκειται για ενημερωτική εκπομπή, για ντοκιμαντέρ ή διαφήμιση.

Οι ισχυρισμοί του σταθμού αναφορικά με τον χαρακτήρα του κανονισμού 21(6) των πιο πάνω Κανονισμών, απαντώνται πιο πάνω. Σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι «το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν περιείχε οποιαδήποτε σκηνή ή οποία να μην ήταν “κατάλληλη” για παρακολούθηση από οποιαδήποτε κατηγορία τηλεθεατών», η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό για τους λόγους που έχει ήδη αναφέρει πιο πάνω.

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού ότι «το πρώτο επίδικο επεισόδιο δεν περιλάμβανε σκηνές υπερβολικής βίας», η Αρχή αντιπαρέρχεται με το ακόλουθο απόσπασμα από την εν λόγω εκπομπή, το περιεχόμενο του οποίου μιλά από μόνο του:

Στη δεύτερη σκηνή, ένας από τους πρωταγωνιστές ζητά από κάποιον άλλο να σκοτώσει ένα άντρα τον οποίο έχουν ήδη πυροβολήσει και βρίσκεται πληγωμένος στο πάτωμα και εκτυλίσσεται μεταξύ τους ο εξής διάλογος:

- *Να καθαρίσεις τη γυναίκα του (του άντρα που βρίσκεται τραυματισμένος από τους πυροβολισμούς στο πάτωμα)*

- *Μα είναι έγκυος*

-...*άντε, να την σκοτώσεις*

Ο πληγωμένος άντρας λέει: *Μην πειράζετε την Αιμιλία σας παρακαλώ και αμέσως μετά, φωνάζει όχι, όχι, οπότε και τον πυροβολούν εν ψυχρώ και τον σκοτώνουν.*

Σε ό, τι αφορά στο δεύτερο επίδικο επεισόδιο για το οποίο ο σταθμός υποστηρίζει ότι «οι συγκεκριμένες σκηνές μοιάζουν περισσότερο με σκηνές από παραμύθι, με ανθρώπους που τάχα πωλούν με συμβόλαιο την ψυχή τους στο σατανά», η Αρχή δεν κάνει αποδεκτή τη θέση του σταθμού αφού το συγκεκριμένο επεισόδιο περιείχε, μεταξύ άλλων, λεκτικό όπως το *Υπόγραψε με το αίμα σου...πολύ ωραία, αν δεν το τηρήσεις θα σε σκοτώσω και το*

απόψε θα σου φέρω τη ψυχή που θέλεις διάολε, που σε καμία περίπτωση δεν παραπέμπουν σε παραμύθι που να απευθύνεται και σε παιδιά, αφού το εν λόγω πρόγραμμα μεταδόθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ενδεχόμενο να το παρακολουθούν και ανήλικοι.

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού ότι «αν κάποιος παρακολουθήσει το καθένα από τα δυο επεισόδια από την αρχή μέχρι το τέλος, και δεν απομονώσει τις επίδικες σκηνές και τους επίδικους διαλόγους, εύκολα μπορεί να καταλάβει ότι στο τέλος της ημέρας, ο τηλεθεατής δεν νιώθει εκείνο το δυσάρεστο συναίσθημα που θα ένιωθε αν παρακολουθούσε σκηνές ωμής βίας», η Αρχή δεν την αποδέχεται για τους λόγους που έχει ήδη αναφέρει πιο πάνω και επισύρει για ακόμα μια φορά την προσοχή του σταθμού στο γεγονός ότι οι επίδικες σκηνές αποτελούσαν μέρος δυο επεισοδίων τα οποία μεταδόθηκαν εντός της οικογενειακής ζώνης, και συνεπώς, οι τηλεθεατές ήταν και ανήλικα άτομα τα οποία είναι πιο ευάλωτα στην παρουσίαση λεκτικής και οπτικής βίας και δεν έχουν την ωριμότητα και την εμπειρία να ξεχωρίζουν ποια είναι ωμή βία και ποια όχι.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και

κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται σαν οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση τα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του σταθμού σε σχέση με τις παραβάσεις του κανονισμού 37(δ) των πιο πάνω Κανονισμών, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι σε μια από τις επίδικες σκηνές, ο πρωταγωνιστής απευθυνόμενος στο σατανά, του ζητά να μην τον αφήσει να πειράξει τα παιδιά του και τον παρακαλά να μην τον αφήσει να σκοτώσει την οικογένεια του, όταν κάνει συμφωνία μαζί του και γίνει υπηρέτης του. Οι δοσοληψίες αυτές με το δαιμονικό πνεύμα και οι διαδικασίες αποτροπής δαιμονικών πρακτικών, εμπίπτουν στα φαινόμενα του εξορκισμού τα οποία ο Νόμος απαγορεύει να μεταδίδονται σε ψυχαγωγικά προγράμματα εντός της οικογενειακής ζώνης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1) (υποστοιχεία 1 και 8)** και του **άρθρου 29(2) (υποστοιχεία 2 και 9)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(1) (υποστοιχεία 3 και 10), 21(4) (υποστοιχεία 4 και 11), 21(5) (υποστοιχεία 5 και 12), 21(6) (υποστοιχεία 6 και 13), 22(1) (υποστοιχείο 14) και 37(δ) (υποστοιχείο 15)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί το σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Ν. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 108/2005(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Φεβρουαρίου, 2010

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **2 Ιουλίου 2008** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 29(1) και 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **κανονισμών 21(1), 21(4), 21(5), 21(6), 22(1) και 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική,*

την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Άρθρο 29(2): *Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.*

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Κανονισμός 21(1): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

Κανονισμός 21(4): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.*

Κανονισμός 21(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που ακολουθούν.*

Κανονισμός 21(6) : *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22(1): Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά.

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής.

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών.

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών.

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών.

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου

Κανονισμός 37(δ): Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται... η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **9.11.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης με επιστολή του ημερομ. **10.11.2009** ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργούμε για το σταθμό ANTENNA.

- 1. Η απόφαση σας ημερ. 2/7/2008 είναι παράνομη καθώς παραλείψατε να διεξάγετε δέουσα και επαρκή έρευνα στο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεταδόθηκε το επίδικο επεισόδιο, ώστε να μπορέσετε να αναλύσετε το περιεχόμενο των αορίστων αξιολογικών εννοιών «σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων», «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας» και «γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα», λαμβάνοντας κυρίως υπ' όψιν το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεταδόθηκε το επίδικο επεισόδιο. Καμία έρευνα δεν διεξήγαγε η Αρχή επί του θέματος και καμία μαρτυρία δεν προσκόμισε από οποιοδήποτε μέλος της Κυπριακής κοινωνίας (από την οποία προέρχεται το*

τηλεοπτικό κοινό), ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον. Σχετική είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 1310/2007, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερ. 14/5/2009. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα:

“Συμφωνώ όμως με την εισήγηση της Αιτήτριας ως προς τις καταδίκες δυνάμει του άρθρου 26(1)(β) και του κανονισμού 21(1). Το άρθρο 26(1)(β) απαιτεί όπως οι τηλεοπτικές εκπομπές διέπονται “από τις αρχές της υψηλής ποιότητας”. Δεν παρέχει όμως ορισμό του όρου “αρχές της υψηλής ποιότητας”. Καθίσταται έτσι το περιεχόμενο του όρου τόσο αόριστο και αδιευκρίνιστο που, προκειμένου μάλιστα περί πρόνοιας δυνάμει της οποίας επιδιώκεται να αποδοθεί πειθαρχική ευθύνη συνεπαγόμενη quasi ποινικές κυρώσεις, είναι εκ των προτέρων αδύνατο να προσδιορισθεί το τι συνεπάγεται τέτοια ευθύνη... Έγκειται στους δικαιούχους του δικαιώματος να κρίνουν, ως ελεύθεροι άνθρωποι, το τι συνιστά για τον καθένα “ποιοτική” ιδιότητα αξία της πρόσδοσης σημασίας σε αυτή και να επιλέξουν αν θα παρακολουθήσουν ή όχι την εκπομπή που τους προσφέρεται, και όχι στην ΑΡΚ να προσδιορίσει πατερναλιστικά τι ήταν ή τι δεν ήταν ψηλά ποιοτικό γι’ αυτούς. Η αξία του δικαιώματος της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης έγκειται ακριβώς στην αναγνώριση από εμένα της δικής σου ελευθερίας να εκφρασθείς με τρόπο και περιεχόμενο που μπορεί να είναι ανάθεμα και αποκρουστικό για μένα, και η δοκιμή της αξίας αυτής γίνεται ακριβώς στις περιπτώσεις που ακραία μπορεί είναι η διαφορά αντίληψης ως προς το επίπεδο ή την ποιότητα της έκφρασης. Είναι πάντα καλό να θυμούμαστε τα λόγια του Oscar Wilde: “Δεν υπάρχουν ηθικά ή ανήθικα βιβλία. Υπάρχουν καλόγουστα ή κακόγουστα βιβλία”. Και ο καθένας δικαιούται να κάνει τις επιλογές του.

2. Η καταδικαστική σας απόφαση ημερ. 2/7/2008 μας έχει κοινοποιηθεί την 9/11/2009, δηλαδή ένα χρόνο και 4 μήνες μετά από την έκδοση της. Η Αρχή τελεί σε διοικητική αδράνεια κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και της

αρχής της καλής πίστης. Η εν λόγω διοικητική αδράνεια είναι κρίσιμη στην προκειμένη περίπτωση, καθώς από τα επίδικα γεγονότα (28/3/2005) έχει ήδη διαρρέυσει ένα χρονικό διάστημα 4 ολόκληρων χρόνων και οκτώ μηνών. Ο εν λόγω διαρρέυσας χρόνος αντίκειται στο άρθρο 30(2) του Συντάγματος και στο άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Παραπέμπουμε σχετικά στην Ποινική Έφεση αρ. 5258, Στέλιος Ευσταθίου κατά Αστυνομίας, απόφαση ημερ. 21/6/1990, στην οποία κρίθηκε ότι το χρονικό διάστημα των 2 χρόνων και 2 μηνών που διέρρευσε από την απαγγελία κατηγοριών ως την καταδίκη, αντίκειται στο άρθρο 30(2) του Συντάγματος και στο άρθρο 6(1) της ΕΣΔΑ. Παραπέμπουμε επίσης στην Προσφυγή 1164/2005, Παύλος Μελετίου κατά Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, απόφαση ημερ. 24/8/2007, στην οποία αφού λέχθηκε ότι σε πειθαρχική διαδικασία τυγχάνει κατ' αναλογία εφαρμογής το άρθρο 6(1) της ΕΣΔΑ και το άρθρο 30(2) του Συντάγματος, κρίθηκε ότι Διαρρέυσας Χρόνος, των 2 χρόνων από την κοινοποίηση της καταγγελίας ως την καταδίκη, αντίκειται στο άρθρο 30(2) του Συντάγματος και στο άρθρο 6(1) της ΕΣΔΑ.

3. Η απόφαση σας είναι παράνομη καθώς ούτε έχετε ζητήσει, ούτε έχετε λάβει γνωμοδότηση από τη **Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης, κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας**, με αποτέλεσμα να στερηθείτε ένα πολύτιμο εργαλείο για να καθοδηγηθείτε προς τη σωστή απόφαση.
4. Υιοθετούμε την επιστολή μας ημερ. 25/7/2005 και όλο το περιεχόμενο της και τονίζουμε ότι η επίδικη εκπομπή σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να βλάψει τη σωματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων καθοιονδήποτε τρόπο.
5. Προτού παραιτηθεί και αντικατασταθεί από τον κ. Μιχαηλίδη, ο κ. Παπαμιχαήλ συμμετείχε στη συνεδρία της Αρχής ημερ. 1/6/2005 και υπ' αρ. 25/2005. Προκύπτουν λοιπόν τα ακόλουθα:

Η εξέταση του πορίσματος, η αξιολόγηση των συγκεντρωθέντων στοιχείων, η αξιολόγηση του νομικού και πραγματικού υλικού και η κρίση για εκ πρώτης όψεως ενοχή του σταθμού, έγιναν λαμβανομένης υπόψη της κρίσης του κ. Παπαμιχαήλ προς διαμόρφωση της συλλογικής κρίσης. Επομένως, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τα της δράσης των συλλογικών οργάνων και ειδικότερα τα περί της νόμιμης συγκρότησης – νόμιμης σύνθεσης – νόμιμης λειτουργίας, δεν είναι επιτρεπτό να προχωρήσει η διαδικασία, εφόσον αυτή στηρίζεται στην προπαρασκευαστική απόφαση της Αρχής ημερ. 9/5/2007 και υπ. Αρ. 22/2007. Η παρουσία του κ. Παπαμιχαήλ στην πιο πάνω συνεδρία της Αρχής, εδημιούργησε / ενσωματοποίησε το όργανο. Αυτό το όργανο που διαχειρίσθηκε την υπόθεση και κατέληξε στην κρίσιμη προπαρασκευαστική απόφαση για εκ πρώτης όψεως ενοχή, αξιολογώντας και πραγματικό υλικό, δεν υπάρχει πλέον. Επομένως η Αρχή πλέον ενεργεί *cum officio functus*. Η Αρχή με τη νέα πράξη συγκρότησης, είναι νέο, διαφορετικής σύνθεσης συλλογικό όργανο και επομένως δεν είναι δυνατό να γίνεται λόγος για συνέχιση διαδικασίας, ώστε οι κρίσεις της προηγούμενης σύνθεσης να μετατρέπονται σε κρίσεις της άλλης. **Το νέο όργανο με το διορισμό του κ. Μιχαηλίδη, δεν μπορεί να λειτουργήσει σε εκκρεμούσα υπόθεση.** Οι πιο πάνω αρχές έχουν χαραχθεί από καιρό από την Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου. Παραπέμπουμε ενδεικτικά στην υπόθεση “ *The Republic of Cyprus through the Public Service Commission v. Yiannis Safirides, Revisional Jurisdiction Appeal No. 332, (1985) 3CLR, 163*” και στην υπόθεση 655/2003, Βραχίμης Χατζηχάνας εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ, απόφαση ημερ. 15/7/2004.

6. Για όλες τους ανώτερους λόγους που καταδεικνύουν μια προδήλως παράνομη διαδικασία, κρίνω αναγκαίο να σας ειδοποιήσω ότι δεν θα παραστούμε, σημειώνοντας ότι όλες οι παραστάσεις μας και η σημερινή μας επιστολή, αποτελούν τις θέσεις μας για το θέμα της κύρωσης. Δεν βλέπεται να παραδεχθείτε το παράνομο και να ακυρώσετε τη διαδικασία.

Με επιστολή του ημερομηνίας **27.1.2010**, ο Διευθυντής της Αρχής ανέφερε στο σταθμό τα ακόλουθα:

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 10.11.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση των αποφάσεων της Αρχής μέχρι την ημέρα επιβολής των σχετικών κυρώσεων, αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται, μεταξύ άλλων, θέματα που έχουν σχέση με τις αποφάσεις της Αρχής, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 10.11.2009, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία ημερομηνίας 3.2.2010 κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση στην λόγω υπόθεση.

Η Αρχή αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της τους ισχυρισμούς του Δικηγόρου του σταθμού, κ. Χριστοφίδη, στην επιστολή του ημερομ. **10.11.2009**, θα ήθελε να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Σημείο 1 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Αναφορικά με την Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 1310/2007 ANTENNA ΛΤΔ v.

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 14.5.2009, η Αρχή παραπέμπει το σταθμό στις σχετικές επί του ίδιου θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 2295/06 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 20.10.2009, στην Προσφυγή 1625/06 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 20.10.2009, ως επίσης στην Προσφυγή 170/07 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 24.11.2009. Παραθέτουμε σχετικά αποσπάσματα για την ερμηνεία των «αόριστων – αξιολογικών» εννοιών και της διεξαγωγής δέουσας έρευνας από την Προσφυγή 2295/06:

*«Το Δικαστήριο, με όλο το σεβασμό, δεν βρίσκει τον εαυτό του σύμφωνο με τα όσα λέχθηκαν από τον Χατζηχαμπή, Δ., στην προαναφερθείσα υπόθεση αρ. 1310/07. Δεν είναι ανάγκη να υπάρχουν ορισμοί μέσα στη νομοθεσία των προαναφερθεισών λέξεων και φράσεων, οι οποίοι ορισμοί με τη σειρά τους ενδεχόμενα να είχαν επίσης ανάγκη περαιτέρω διευκρίνισης». «Το Δικαστήριο επενεργεί στην ουσία, κατ' αναλογία με τις υποθέσεις δυσφήμισης, όπου κρίνεται από το ίδιο κατά πόσο ένα δημοσίευμα είναι ή όχι δυσφημιστικό, ως κριτής του περιεχομένου ενός δημοσιεύματος ή μιας εκπομπής, χωρίς να χρειάζεται βέβαια την εξειδικευμένη μαρτυρία του ενός ή του άλλου εμπειρογνώμονα ή και του ίδιου του ενάγοντα ή παραπονούμενου για να το βοηθήσουν στην εξαγωγή του δικού του συμπεράσματος. Ενεργεί κατά τρόπο που αντανακλά το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη, ως προς το τι συνιστά σεβασμό της προσωπικότητας, τιμή, υπόληψη, ιδιωτικό βίο, ορθή και αξιοπρεπή συμπεριφορά». Επίσης, το Δικαστήριο αναφέρθηκε ειδικά και για την προσκόμιση μαρτυρίας: «Ο σχετικός Καν. 42(6)(γ)(i) παρέχει εξουσία στους καθ' ων προς τούτο, που είναι βεβαίως δυνητική και όχι υποχρεωτική...» (*η υπογράμμιση δική μας).*

Σημείο 2 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Σε ό, τι αφορά στη θέση του σταθμού ότι η Αρχή τελεί σε διοικητική αδράνεια κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αρχής της καλής πίστης, η Αρχή δεν την αποδέχεται και επαναλαμβάνει τις θέσεις της όπως έχουν ήδη διατυπωθεί στην απόφασή της ημερομ. 2.7.2008 (σελ. 47 – 49).

Σημείο 3 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του σταθμού στην επιστολή του ημερομ. 10.11.2009 για το θέμα γνωμοδότησης από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης, η Αρχή τους απορρίπτει και παραπέμπει το σταθμό στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ.54/2006 ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΙΑΣ ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 5/11/2008, όπου το θέμα κρίθηκε οριστικά και τελεσίδικα. Στην πιο πάνω αναθεωρητική έφεση, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ανέφερε τα πιο κάτω:

«Η εμπλοκή της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης δεν είναι υποχρεωτική εφόσον ούτε ο νόμος ούτε οι κανονισμοί θέτουν ως προϋπόθεση τη γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής πριν από τη λήψη της απόφασης της Αρχής. Η διαδικασία εξέτασης των παραβάσεων διεξάγεται αποκλειστικά ενώπιον της Αρχής η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα αξιολόγησης της μαρτυρίας, προκειμένου να διαπιστώσει αν υπήρξε παράβαση νόμου ή κανονισμών και να επιβάλει τις κατά την κρίση της αρμόζουσες κυρώσεις. Η υποχρέωση της Αρχής να ζητά τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι υποχρεωτική μόνο όπου επιβάλλεται από το νόμο τέτοια ενέργεια και όχι σε κάθε περίπτωση ή για κάθε θέμα».

Σημείο 4 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Σε ό, τι αφορά στις θέσεις του σταθμού ότι «η επίδικη εκπομπή σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να βλάψει τη σωματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων καθ' οιονδήποτε τρόπο», τις οποίες ο σταθμός έθεσε αρχικά με επιστολή του ημερομ. 25.7.2005 το περιεχόμενο της οποίας (επιστολής) και υιοθετεί, η Αρχή έχει ήδη απαντήσει σχετικά στην απόφασή της ημερομ. 2.7.2008 (σελ. 60-64).

Σημείο 5 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Αναφορικά με τις θέσεις του σταθμού σε σχέση με την παραίτηση του Μέλους της Αρχής κ. Νίκου Παπαμιχαήλ, η Αρχή έχει ήδη απαντήσει σχετικά στην απόφαση της ημερομ. 2.7.2008 (σελ.42-45).

Σημείο 6 της επιστολής του σταθμού ημερομ. 10.11.2009: Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς περί παράνομης διαδικασίας και ακύρωσης της, η Αρχή τους απορρίπτει και επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης και εξέτασης υποθέσεων (σε όλα τα στάδια της), όπως αυτή προβλέπεται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμούς (περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000)), ως επίσης από τον περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I) του 1999.

Περαιτέρω, το γεγονός ότι ο σταθμός τόσο κατά την εξέταση της υπόθεσης ως επίσης κατά την παρούσα φάση της διαδικασίας αποφάσισε να μην παραστεί, αυτό αποτελεί δική του επιλογή.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη πρότερη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, η Αρχή αποφασίζει όπως επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **28.3.2005**, το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€4.000**, ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 1**), το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 2**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 1.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 3**), την κύρωση της **προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 4**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 1.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 6**), το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 5**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 6.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 7**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 6.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **12.4.2005**, το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€4.000**, ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 8**), το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.
- Για την παράβαση του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 9**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 8.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 10**), την κύρωση της **προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 11**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 8.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 13**), το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 12**), η Αρχή **δεν**

επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 13.

- Για την παράβαση του **κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 14**), η Αρχή **δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση** λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 13.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (**υποστοιχείο 15**), την κύρωση της **προειδοποίησης**.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€8.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου